

Insulto klasterio veikla 2023 m.

Daiva Rastenytė
2023 m. balandžio 5 d.
LIA konferencija, Trakai

Suvestinė redakcija nuo 2024-03-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-01-21, i. k. 2014-00358

Nauja redakcija nuo 2023-09-15:

Nr. [V-1002](#), 2023-09-14, paskelbta TAR 2023-09-14, i. k. 2023-18180

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ĮTARIANT AR DIAGNOZAVUS
ŪMINĮ GALVOS SMEGENŲ INSULTĄ TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
IR INSULTO INTEGRUOTOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS STEBĖSENOS KOMITETO
SUDARYMO**

2014 m. sausio 20 d. Nr. V-40

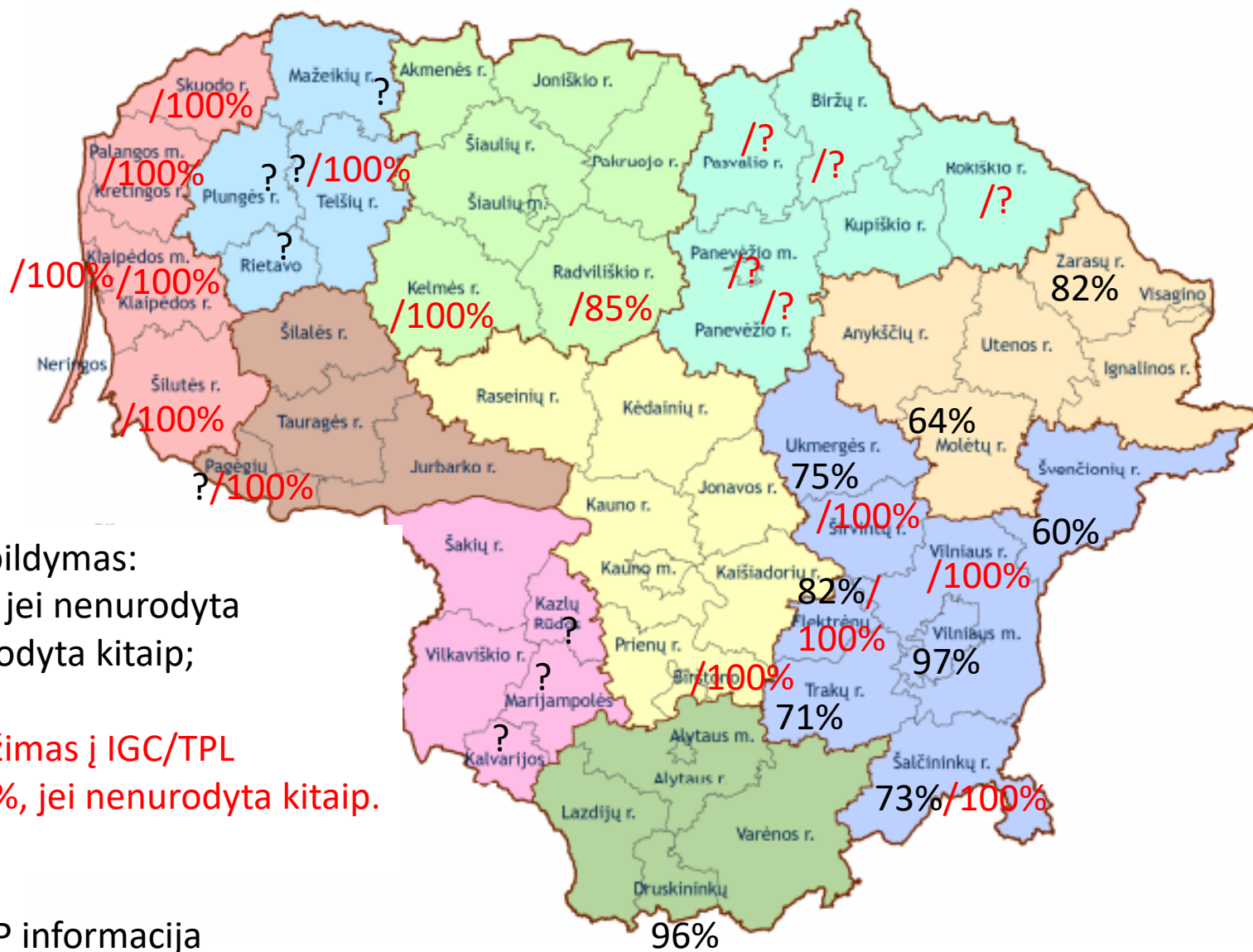
Vilnius

Pagrindiniai stebimi kokybės rodikliai

- Vieningos vertinimo skalės FAST taikymas visų GMP dispečerinėse
- Pirmenybinis transportavimas į TPL/IGC (kuris arčiau)
- Paciento su įtariamu ūminiu GSI pervežimas į TPL/IGC ne vėliau kaip per 1 val. nuo iškvietimo registravimo
- Laikas nuo atvykimo iki KT - < 30 min
- Laikas nuo atvykimo iki kraujagyslės punkcijos <60 min (IVT)
- Laikas nuo atvykimo iki kraujagyslės punkcijos <120 min (MTE)
- Tyrimas dėl ryjimo sutrikimų
- Reabilitologo k-ją per 72 val.
- Mirštamumas <10 proc.

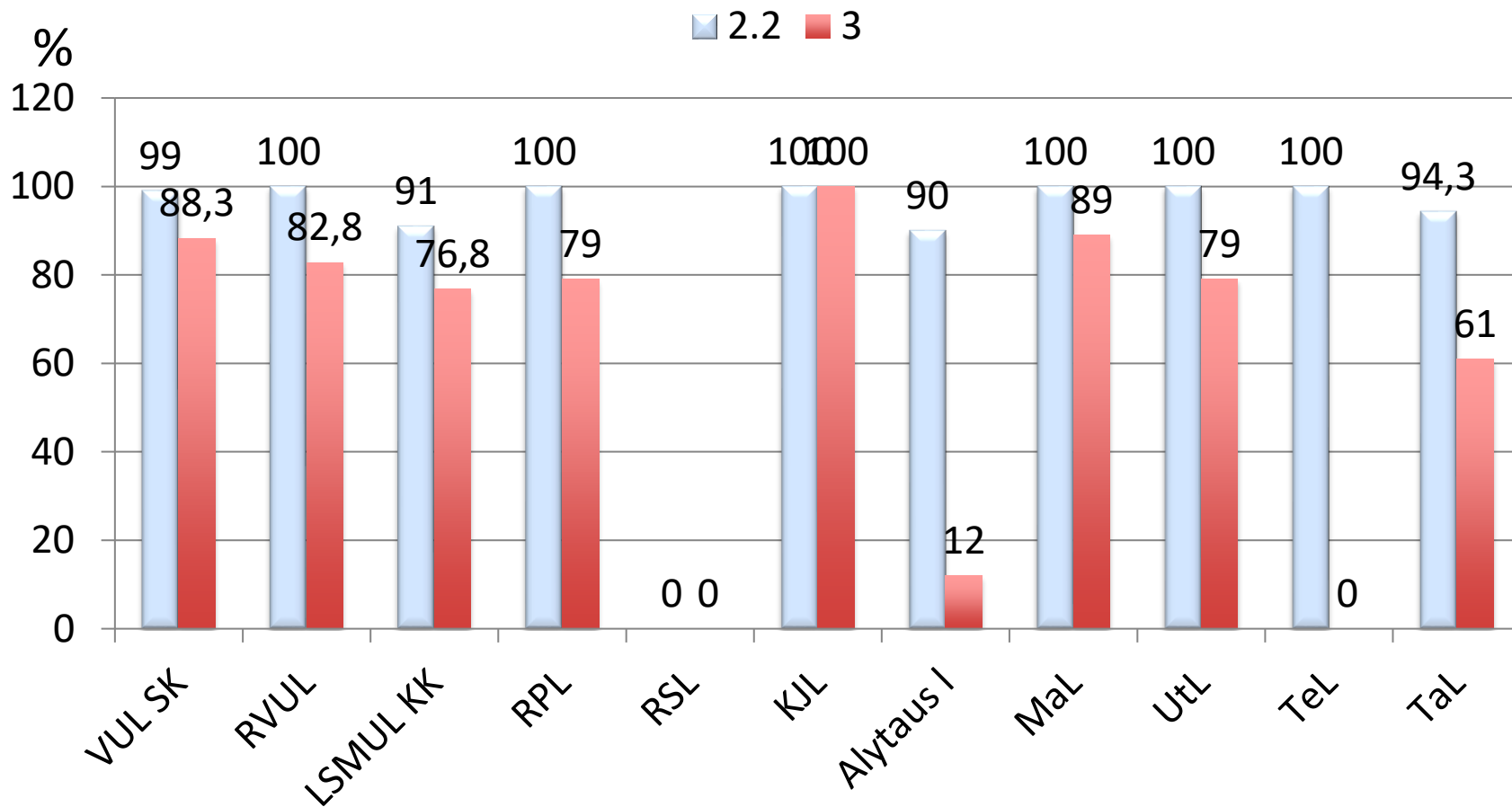
GMP rodikliai 2023 m.

FAST pildymas:
100%, jei nenurodyta
ar nurodyta kitaip;

Pervežimas į IGC/TPL
95-99%, jei nenurodyta kitaip.

Dalis pacientų, atvežtų su įtariamu insultu (I60-I64)* į IGC ar TPL, kuriems buvo atliktas KT ar MRT 2023 m.

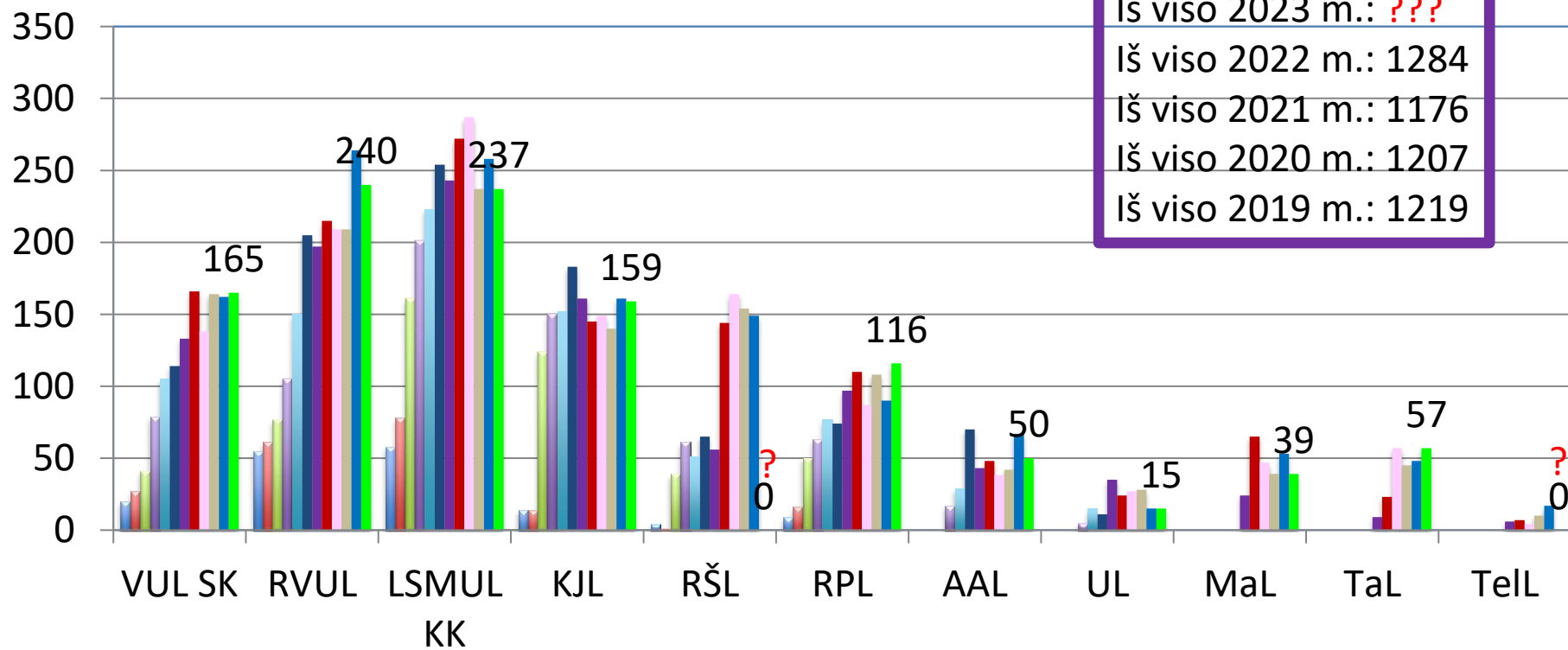
*Kokybės rodiklis 2.2 (atliktas tyrimas) ir 3 (atlikta per 30 min.) pagal 2014-01-20 Nr. V-40;
Šaltinis:: TPL/IGC

Išeminį insultą patyrę ir gydyti IVT pacientai (atv.sk.) 2012-2023 metais

Insulto centrų duomenys

N

2012 2013 2014 2015 2016 2017
2018 2019 2020 2021 2022 2023

Gyventojų sk.
2019 m.
pradžioje.

540,9

286,8

147,9

100,0

87,1

50,4

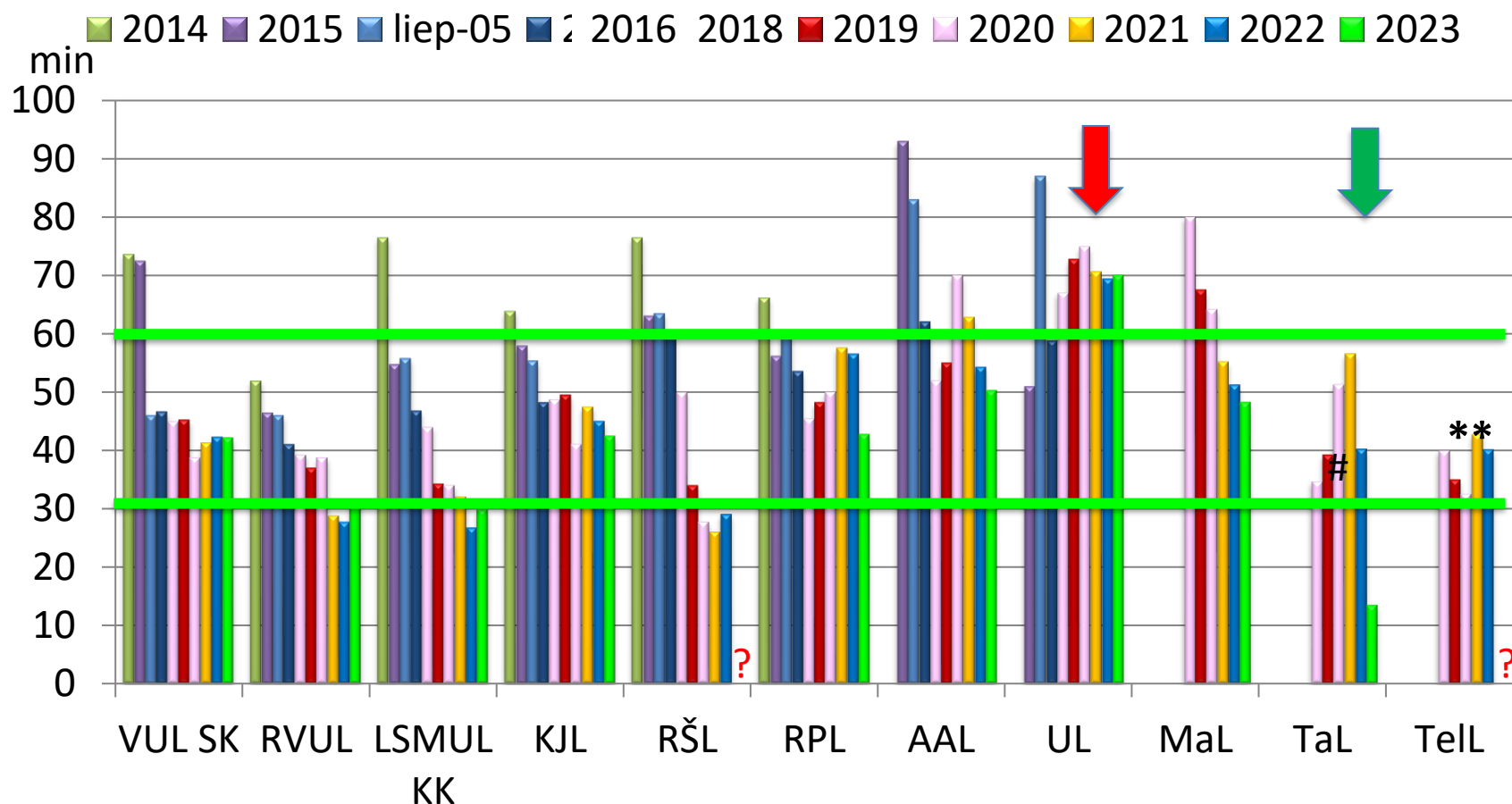
25,5

35,3

21,7

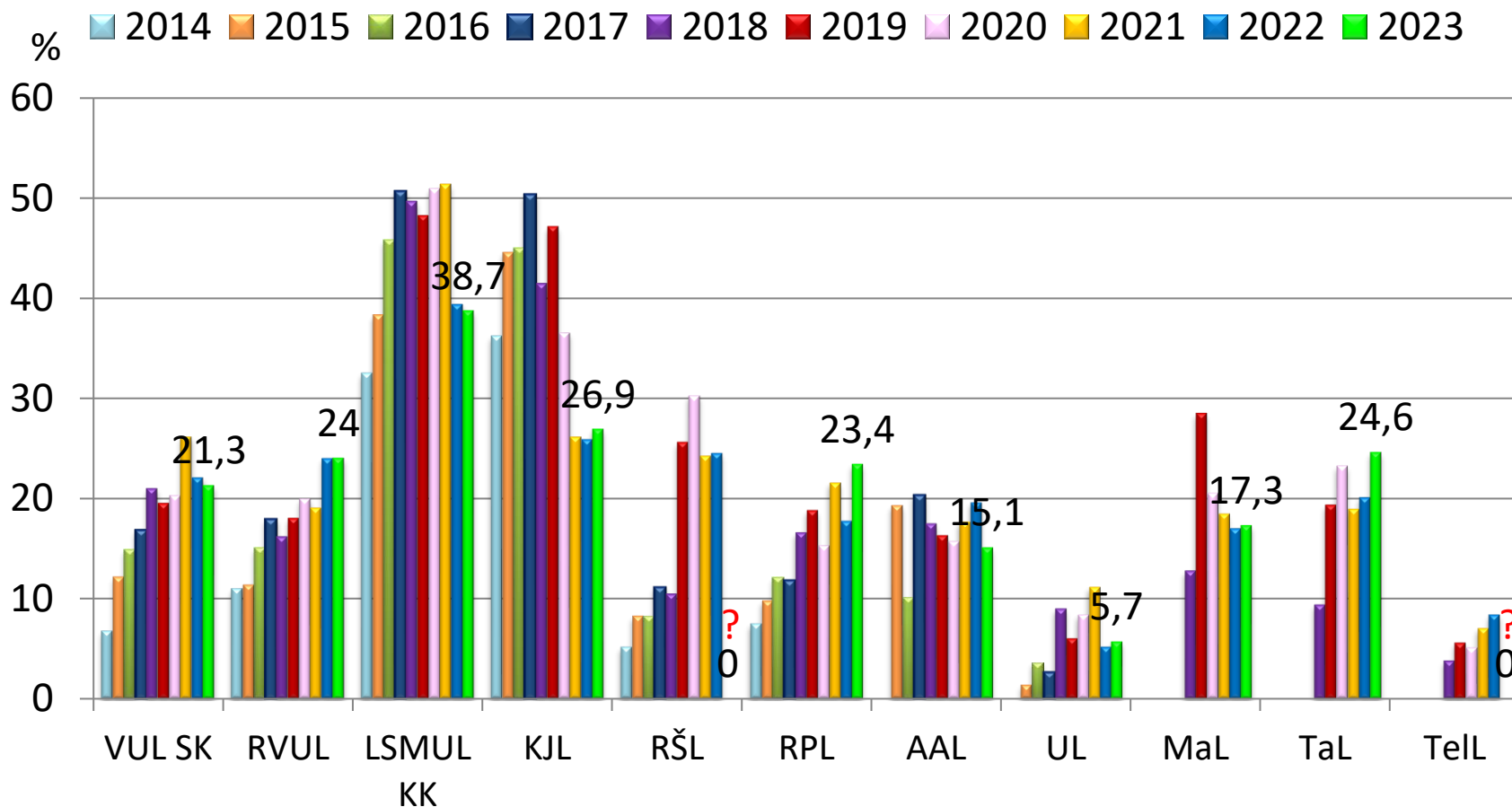
21,5

Vidutinis laikas nuo atvykimo į SPS iki IVT pradžios (DNT)* 2014 -2023 m.

*Insulto centrų duomenys, **IV ketv., # II-III ketv.

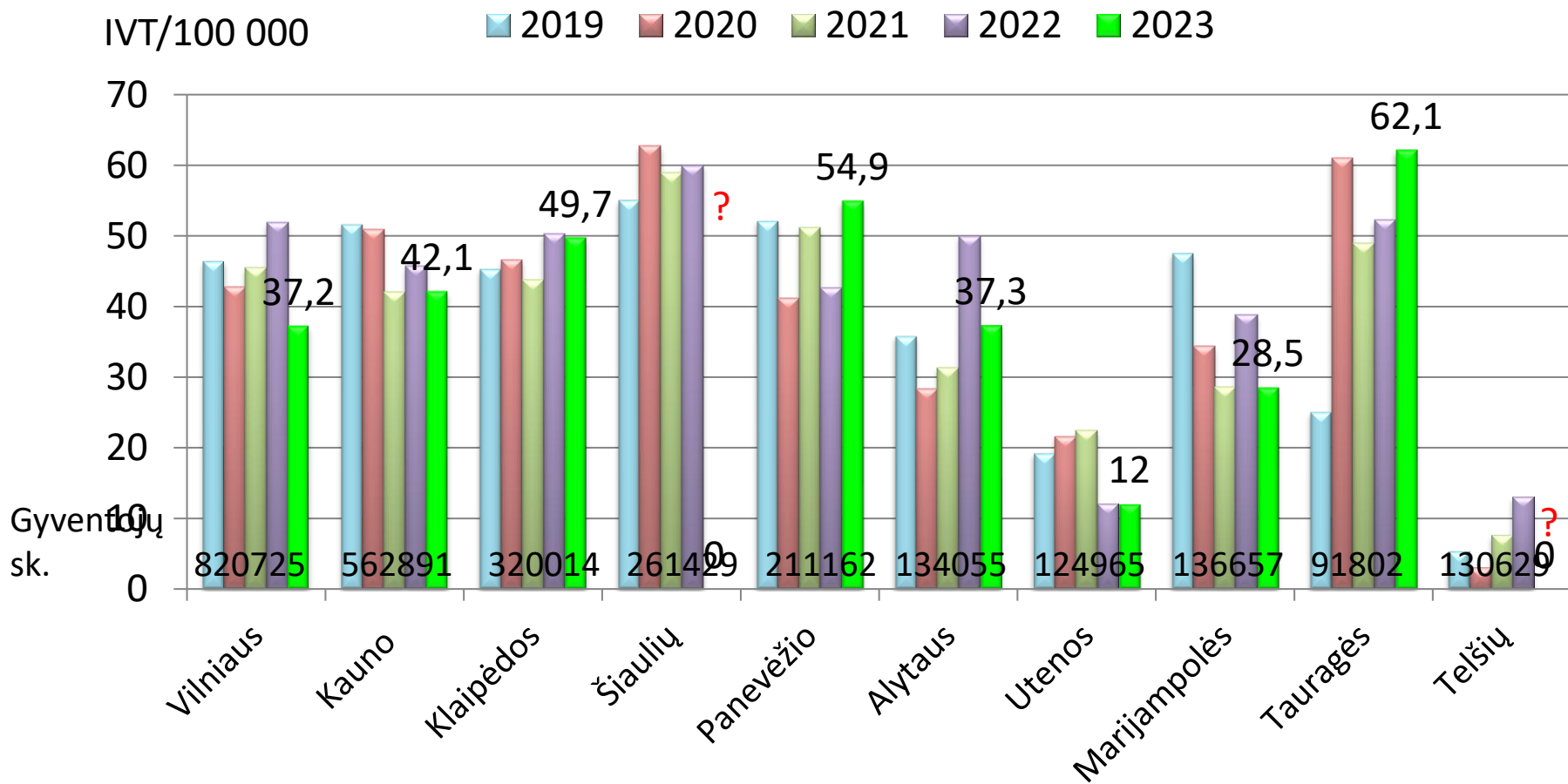
Išeminį insultą patyrusių ir gydytų IVT pacientų dalis (proc.)* nuo visų dėl išeminio insulto gydytų pacientų 2014 – 2023 m.

*Insulto centrų duomenys

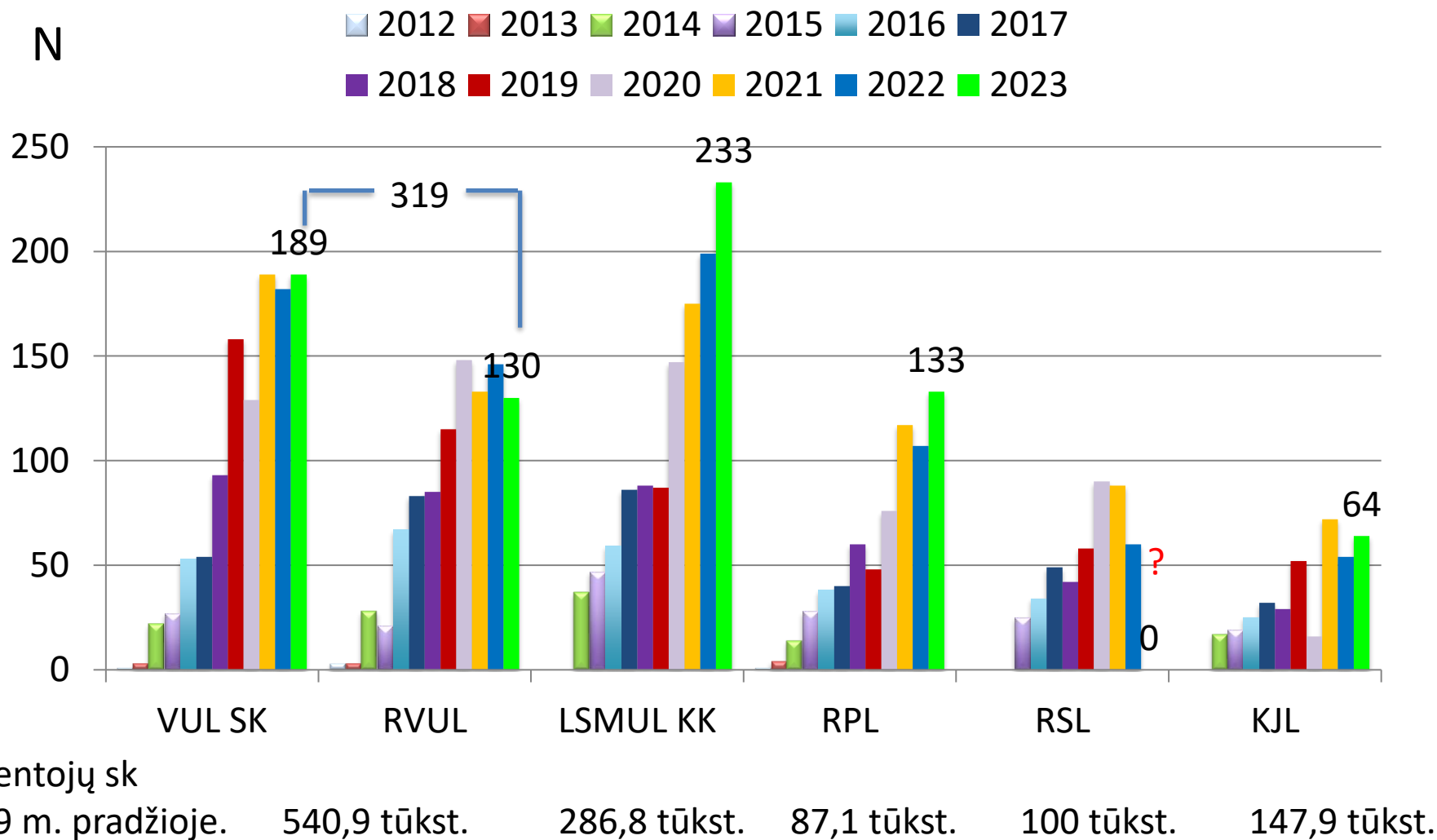

IVT 100 000 gyventojų pagal apskritis 2019-2023 m.

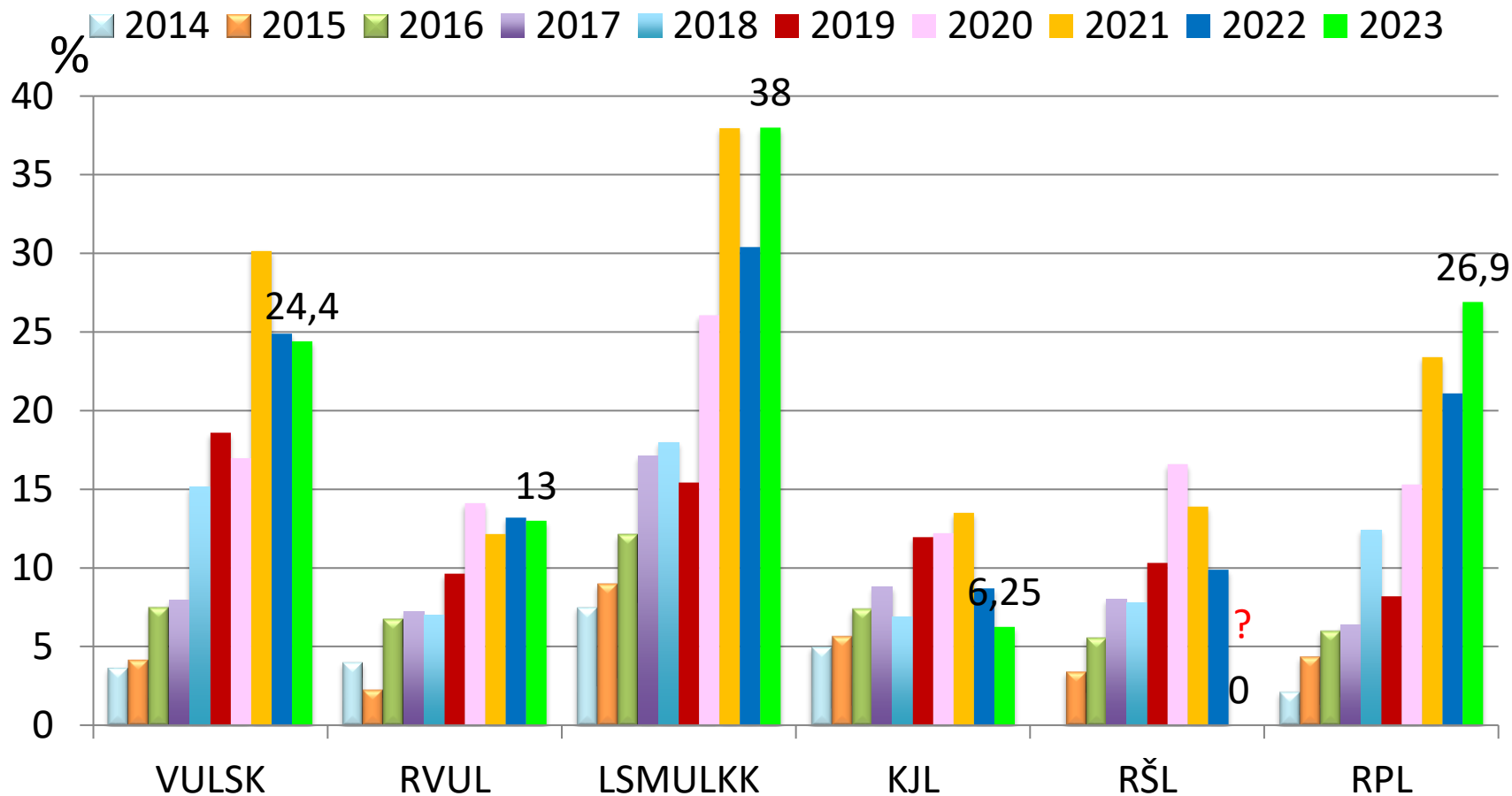

Gyventojų skaičius 2020 metų pradžioje

Išeminį insultą patyrę pacientai gydyti mechanine trombektomija Insultų centrų duomenimis (atv.sk.) 2012 - 2023 m.

Išeminį insultą patyrusių ir gydytų MTE pacientų dalis (proc.)* nuo visų dėl išeminio insulto gydytų pacientų 2014 – 2023 m.

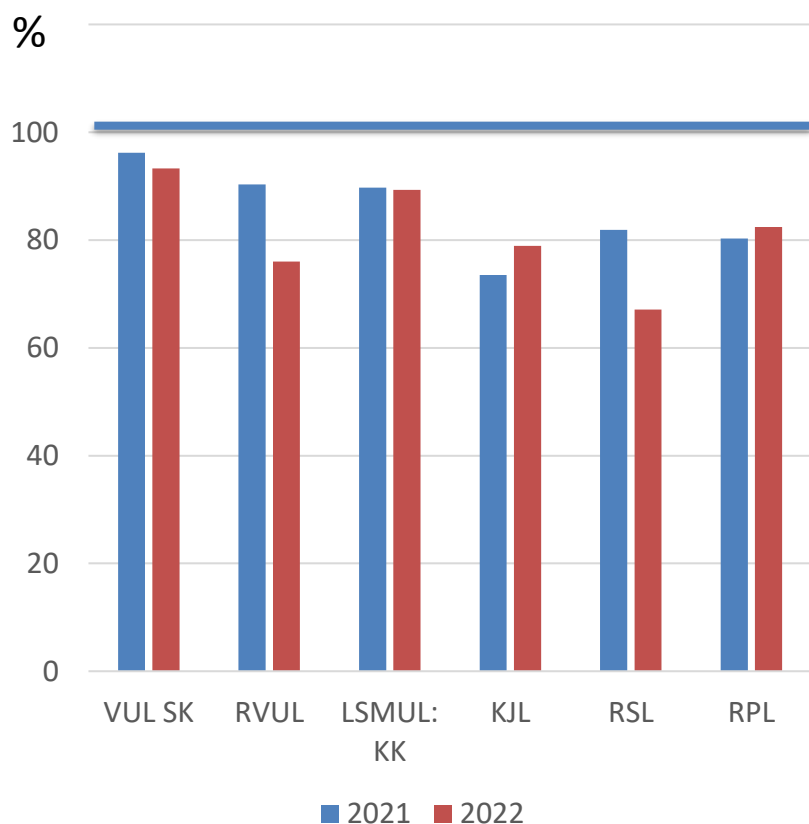

*Insulto centrų duomenys

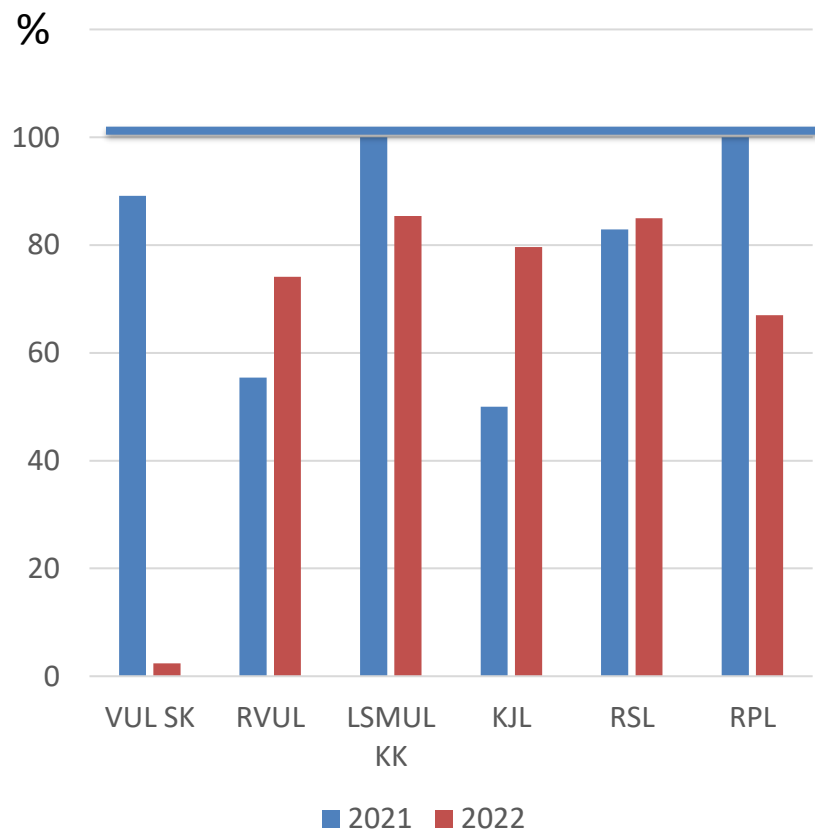
Pacientų dalis, kuriems MTE pradėta per 120 min nuo atvykimo į IGC 2021-2023 m.

n.d.

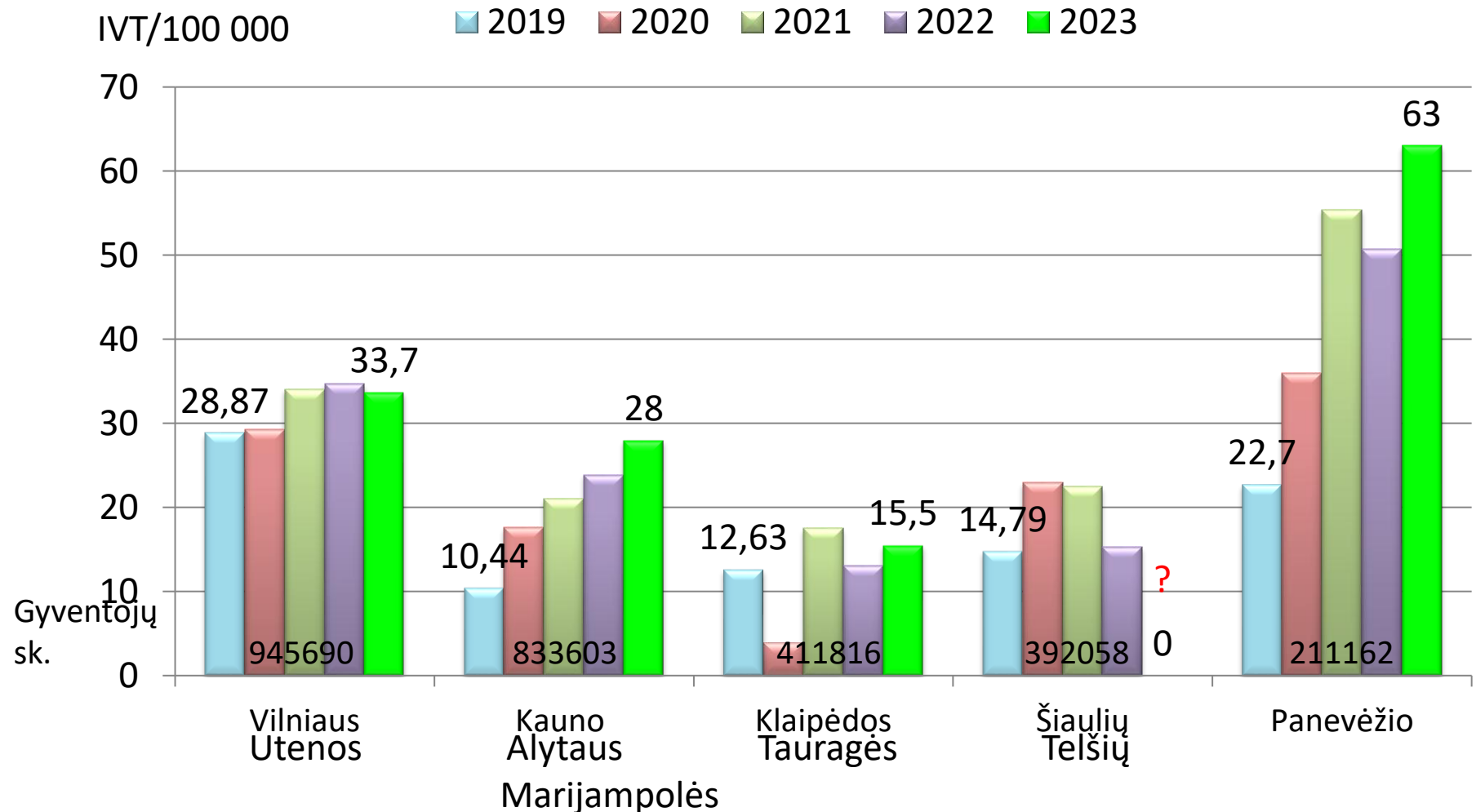
SVEIDRA

ASPI

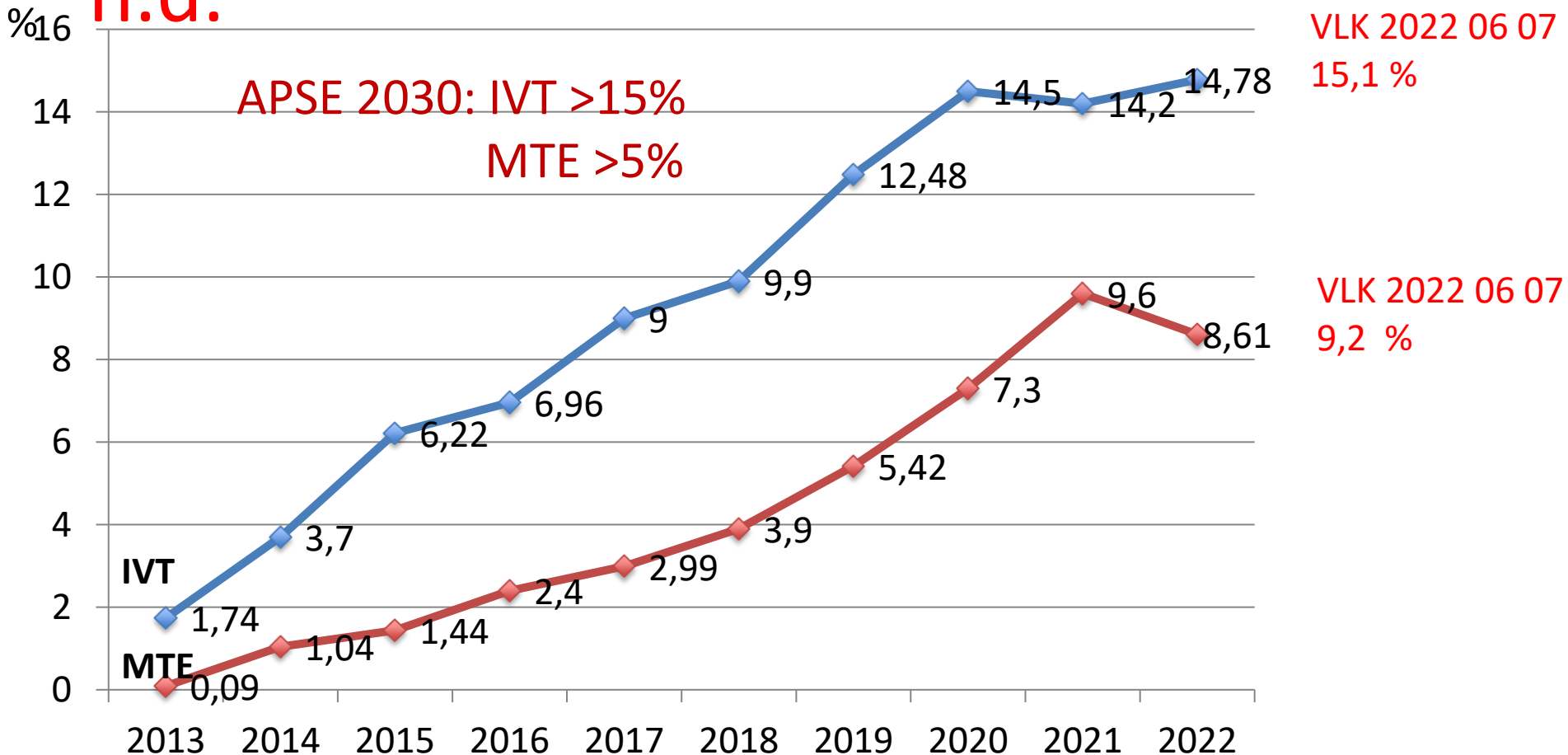
MTE 100 000 gyventojų pagal apskritis 2019-2021 m.

Gyventojų skaičius 2020 metų pradžioje

Pacientų, ištiktų ūminio išeminio galvos smegenų insulto (TLK-10-AM I63.-) ir gydytų IVT ir ar MTE, procentinė dalis Lietuvoje 2013-2022 m.

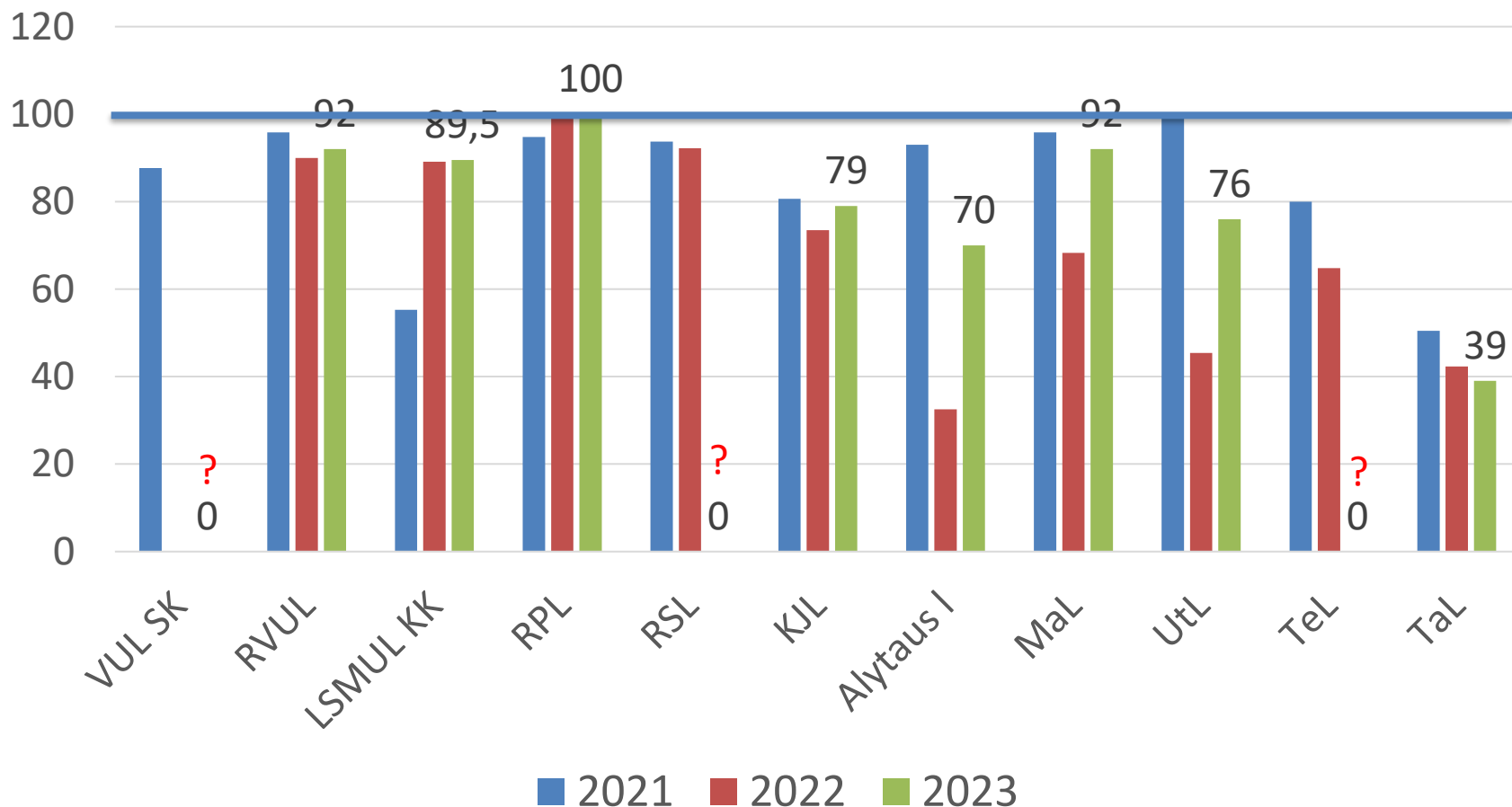
n.d.

Klasterių iniciacija ir veiklos pradžia

Skaičiuota visiems ištiktiems išeminio Insulto (visos ligoninės, ne tik centrai)

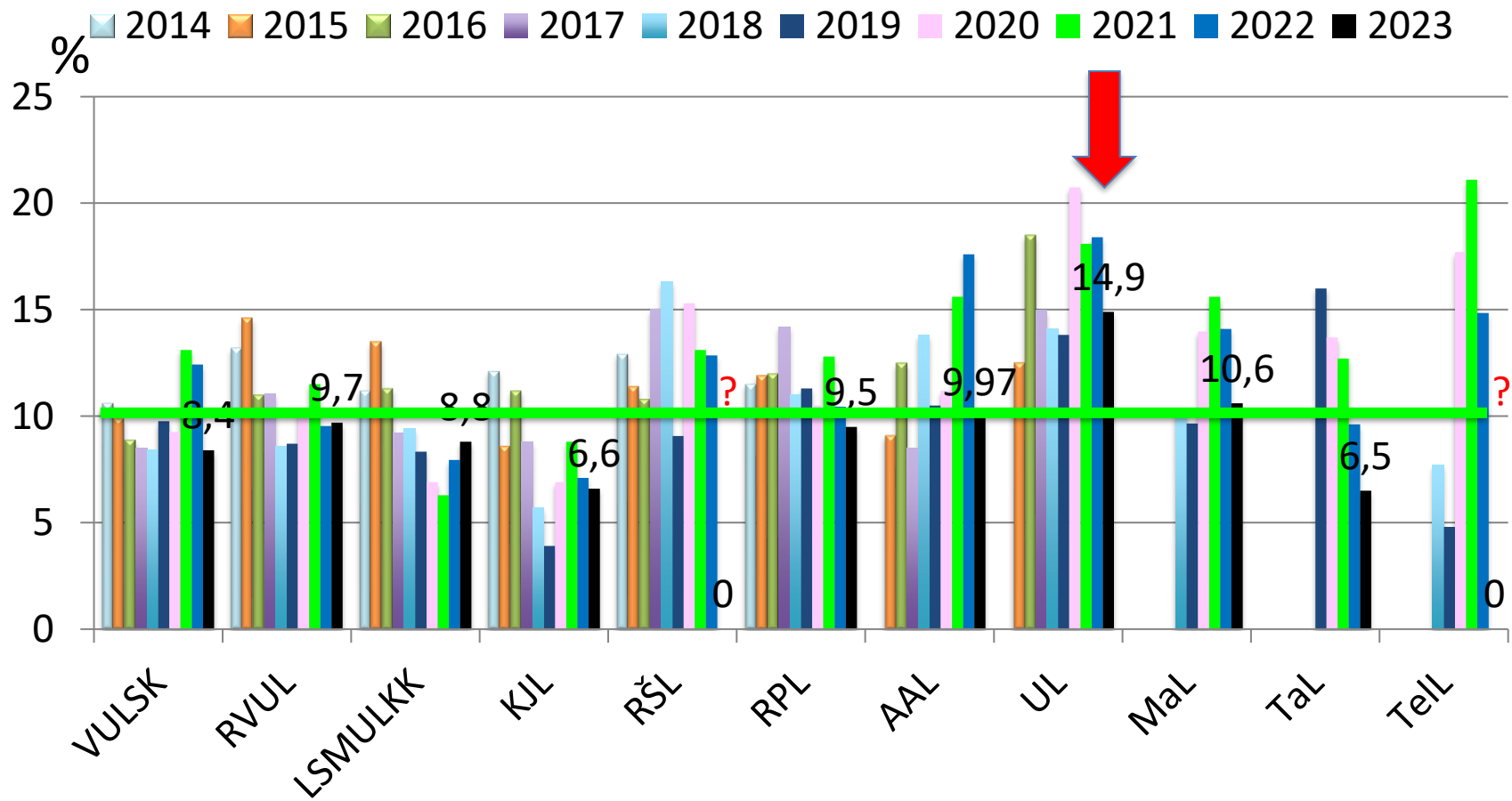
Laikas iki ankstyvosios reabilitacijos pradžios <72 val. 2021-2023 m.

Kokybės rodiklis 6 pagal 2014-01-20 Nr. V-40;

Hospitalinis mirštamumas nuo išeminio galvos smegenų insulto (I63.-) 2012-2023 m.

*Insulto centrų duomenys

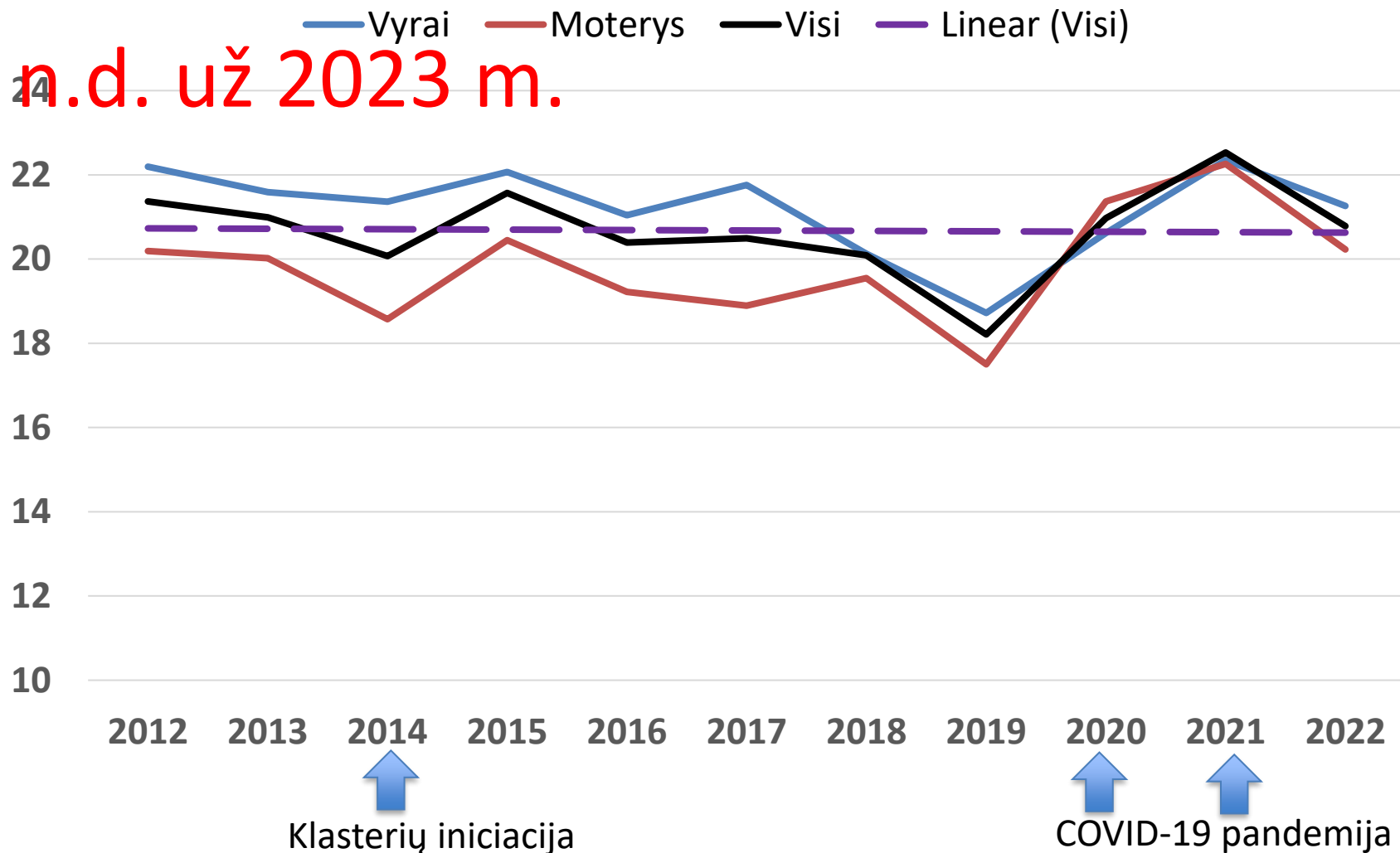
Kokybės rodiklis 7 pagal 2014-01-20 Nr. V-40 iš Stebėsenos duomenų. Šaltinis: TPL/IGC

Standartizuotas pagal amžių 30 parų mirštamumas nuo išeminio GSI (I63-I64) 2012-2022 m.

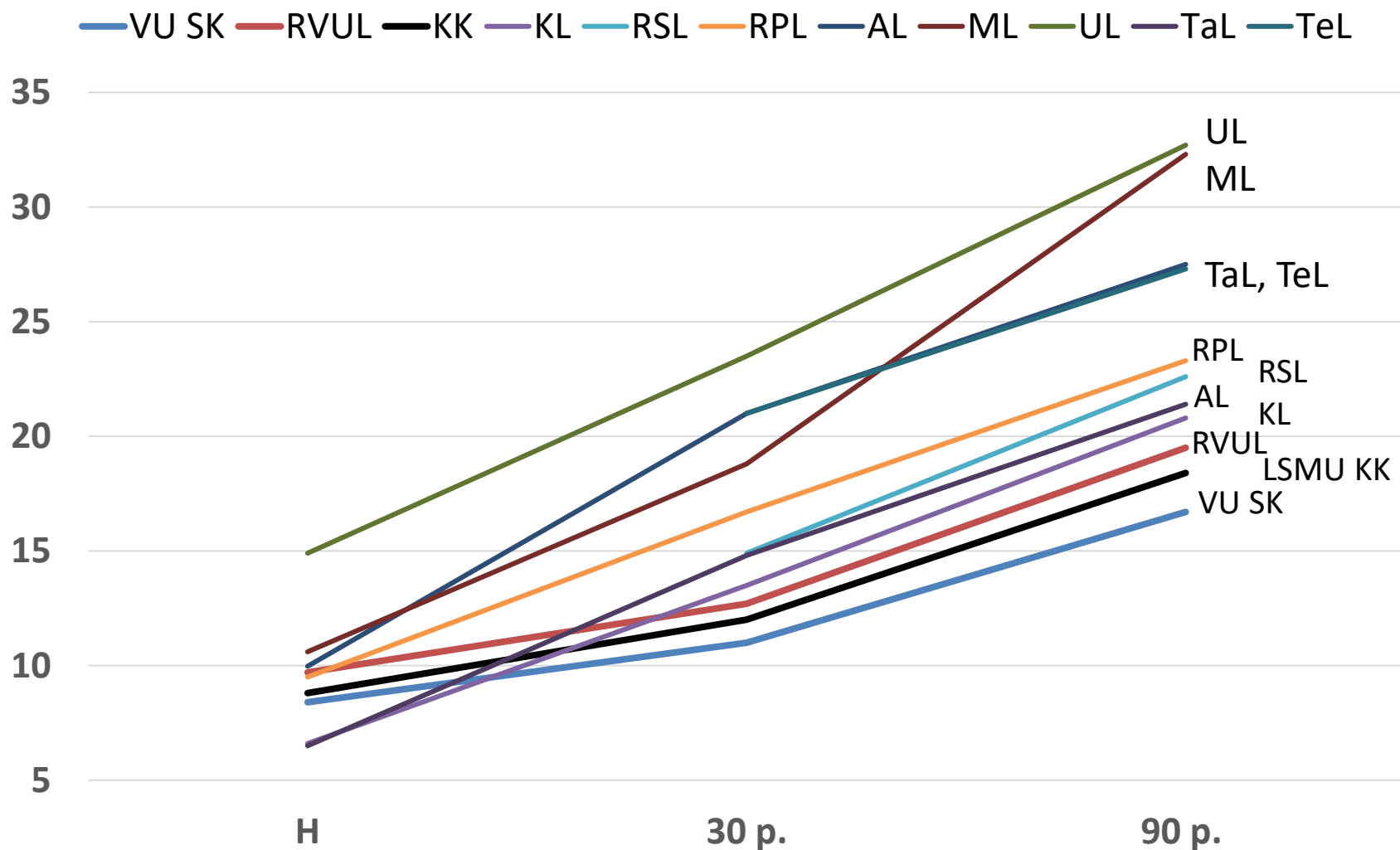
asmens lygis, mirtys tiek ligoninėje, tiek kitur, 45 m ir vyresnių

HI pgl OECD metodiką

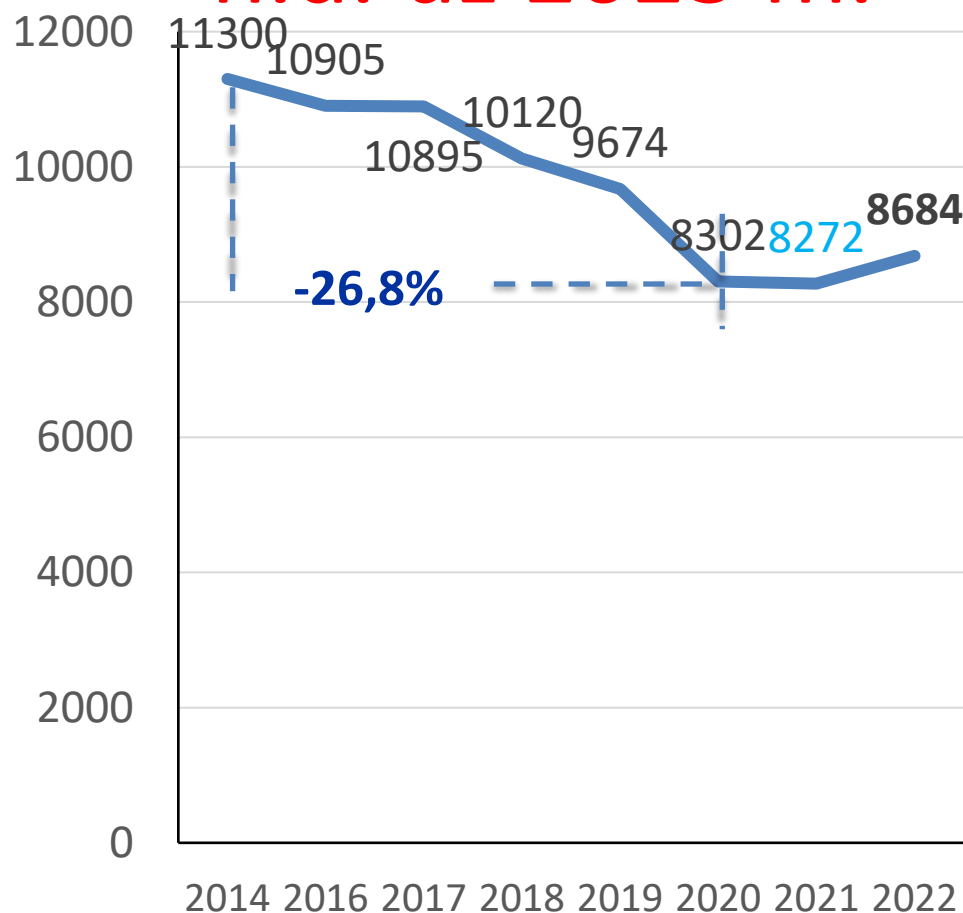

Mirštamumas nuo išeminio GSI 2023 m.

HI duomenys

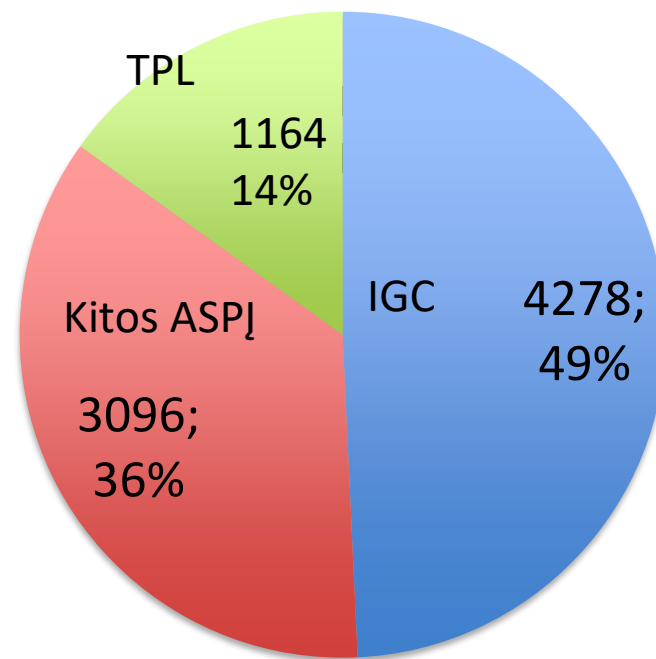

VLK: I63 atvejų dinamika 2014-2022 m. n.d. už 2023 m.

7499
VLK
2022 06 07
duomenimis

N = 8 684
TLK-10-AM I63

2019-08-01 VLK direktoriaus įsakymas IK-1253;

2019-11-04 SAM įsakymas Nr. V-1253, keičiantis 2014 m. V-40

Stacionarines aktyviojo gydymo paslaugas teikiančių įstaigų 2022 m. paslaugų kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių rezultatai

Vilma Uždavinienė, Lina Jonienė

Paslaugų stebėsenos skyrius

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-06-07

Rodikliai skaičiuojami vadovaujantis LR SAM 2012 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1073 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, paslaugų kokybės ir efektyvumo vertinimo rodiklių sąrašų ir šių rodiklių duomenų suvestinių formų patvirtinimo“ (nauja redakcija 2023-04-25).

Smegenų insulto rodikliai

- Pacientai (PD I63), kuriems per 60 min. buvo pradėta trombolizė dėl smegenų insulto
- Pacientai (PD I63), kuriems per 120 min. buvo pradėta trombektomija dėl smegenų insulto*
- Pacientų (PD I63), gydytų dėl smegenų insulto, mirštamumas per 30 dienų (standartizuotas pagal amžių kas 5 metus)

*taikoma tik IGC

INSULTO GYDYMO CENTRAI (IGC)
LSMUL Kauno klinikos
VUL Santaros klinikos
Resp. Vilniaus Universiteto ligoninė
Respublikinė Šiaulių ligoninė
Respublikinė Panevėžio ligoninė
Klaipėdos Jūrininkų ligoninė

TARPINĖS PAGALBOS LIGONINĖS (TPL)
Regioninė Telšių ligoninė
Tauragės ligoninė
Marijampolės ligoninė
Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė
Utenos ligoninė

Pacientų, kuriems diagnozuotas insultas (I63), skaičius

Duomenų atranka:

- Atrinkami asmenys, kuriems insultas (PD I63) nustatytas stacionare (Nr. 066/a-LK forma) pirmą kartą 2022 metais (ir prieš tai I63 nebuvo diagnozuotas vienerius metus).
- Jei pacientas per 30 d. buvo gydomas ar konsultuotas kelyje įstaigose (įskaitant priėmimo skyrių), mirštamumas skaičiuojamas kiekvienai įstaigai.

ASPI tipas	Atvejų skaičius	Atvejų dalis	Mirčių per 30 d. dalis
Diagnozė nustatyta IGC	5 928	79,1%	18,5%
Diagnozė nustatyta TPL	1 220	16,3%	23,6%
Neuvo IGC/TPL	351	4,7%	25,3%
Iš viso	7 499	100,0%	19,7%

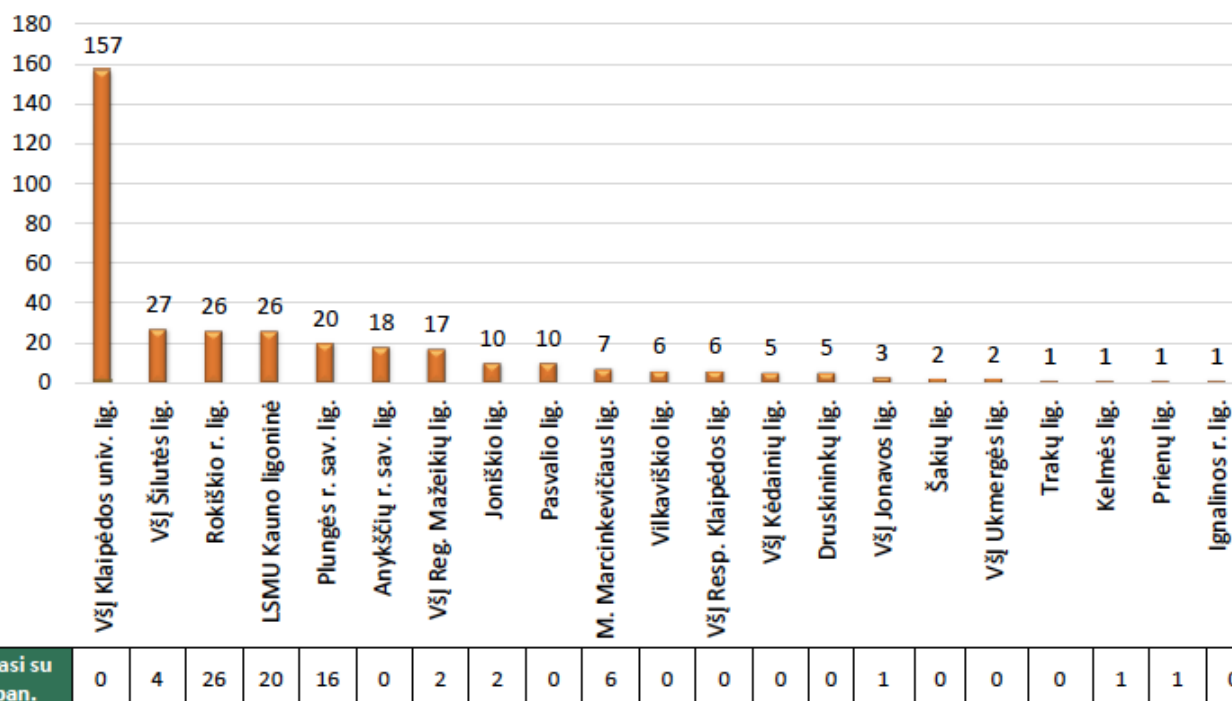
Pacientų, hospitalizuotų dėl insultų (I63) skaičius – 7 499;

- Atlikta trombolizių – 1 136 (15,1 proc.);
- Atlikta trombektomijų – 692 (9,2 proc.);
- Mirtys per 30 dienų – 1 479 (19,7 proc.).

Buvo teikta 8684

Gydymo atvejai, kai insulto I63 diagnozė buvo nustatyta kitose įstaigose* (n=351)

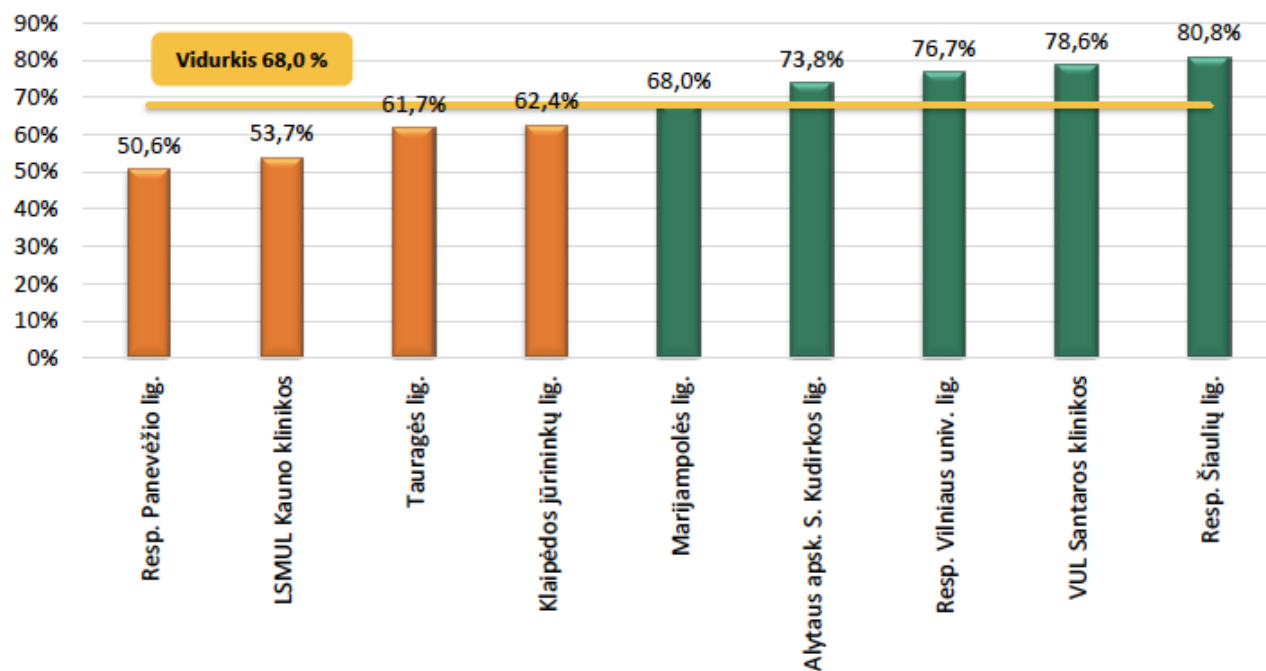

* Ne IGC ar TPL

Pacientų (163), kuriems per 60 min. pradėta taikyti trombolizė, dalis

Pacientų skaičius	631	1840	257	708	277	361	1125	968	675
Atliktų trombolizių skaičius	87	214	47	133	50	65	232	145	130

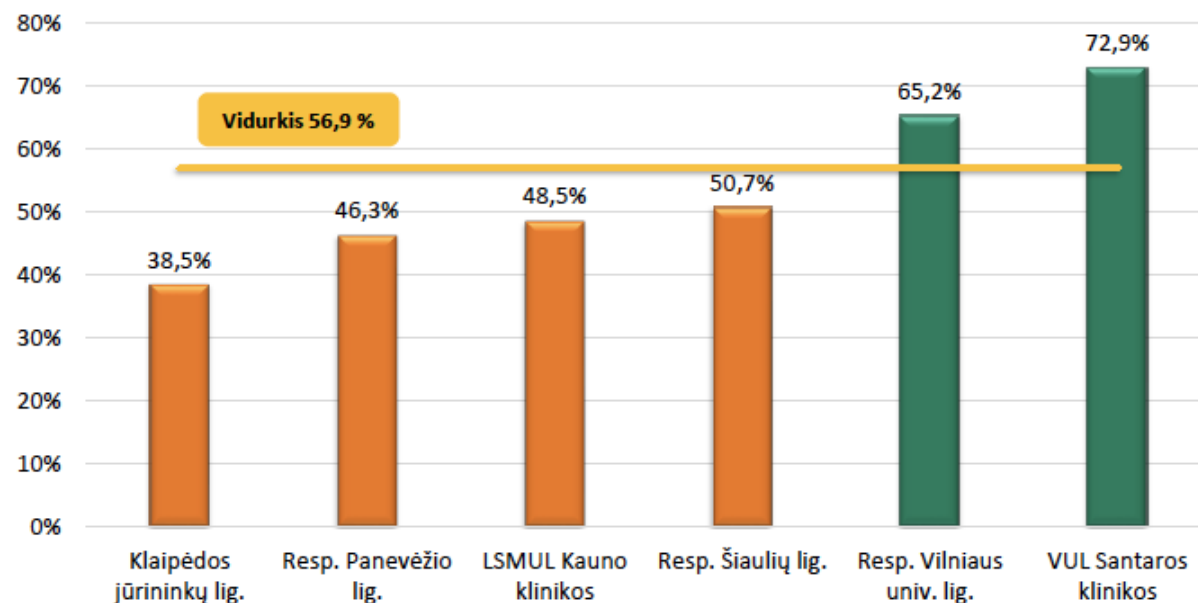
Trombolizė atlikta 1 136 pacientams.

Vertinamų įstaigų: Trombolizė atlikta 1103 pacientams. Vidurkis – 68,0 %, mediana – 68,0 %.

2021 m.: Trombolizė atlikta 1 064 pacientams. Vidurkis – 64,0 %, mediana – 64,0 %.

Pacientų (163), kuriems per 120 min. pradėta taikyti trombektomija, dalis

Pacientų skaičius	708	631	1840	675	1125	968
Atliktų trombektomijų skaičius	52	95	169	69	141	166

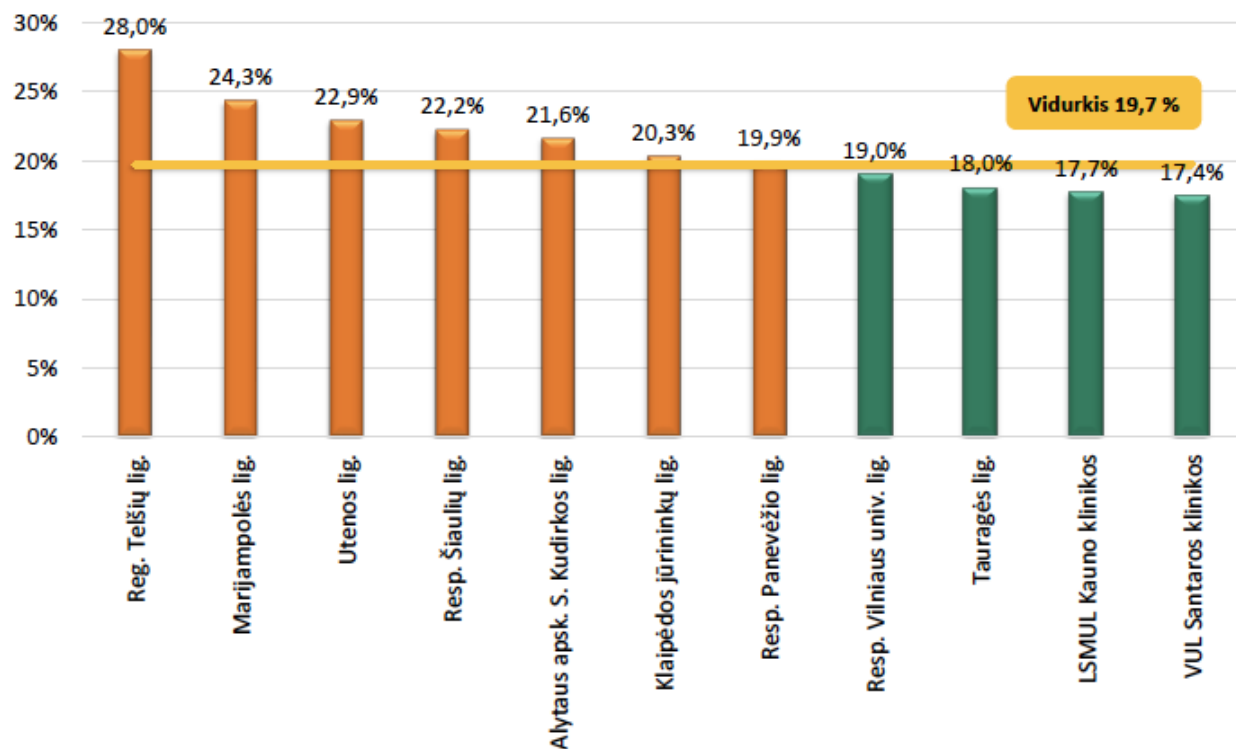
Trombektomija atlikta 692 pacientams.

Vidurkis – 56,9 %, mediana – 49,6 %.

2021 m.: Trombektomija atlikta 735 pacientams. Vidurkis – 53,2 %, mediana – 50,4 %.

Pacientų, sirgusių insultu (I63) ir gydytų IGC arba TPL, mirštamumas per 30 dienų

Pacientų skaičius*	174	277	320	679	363	714	639	1127	258	1876	983

* Į skaičiavimus įtraukiami ir priėmimo skyriuje buvę pacientai

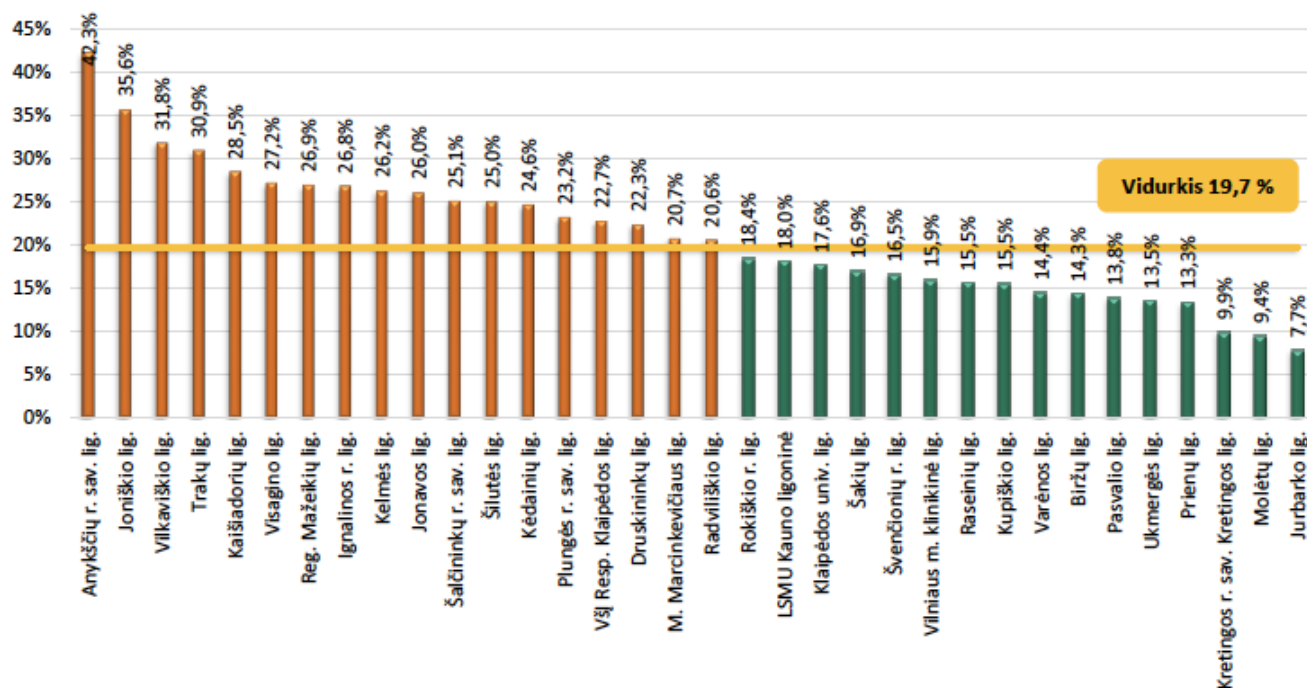
Per 30 dienų mirusių pacientų skaičius – 1 479.

Vidurkis – 19,7 %, mediana – 20,6 %.

2021 m.: per 30 dienų mirusių pacientų skaičius – 1 535. Vidurkis – 21,3 %, mediana – 21,5 %.

Pacientų, sirgusių insultu (I63) ir gydytų kitose ASPĮ, mirštamumas per 30 dienų

Pacientų skaičius	38	47	57	27	59	28	50	19	47	72	24	62	123	59	136	45	340	64	62	912	204	63	37	93	98	21	24	51	35	93	53	45	19	79

Paslaugas teikė 46 įstaigos (n=3285).

Vertintos 34 įstaigos (n=3176).

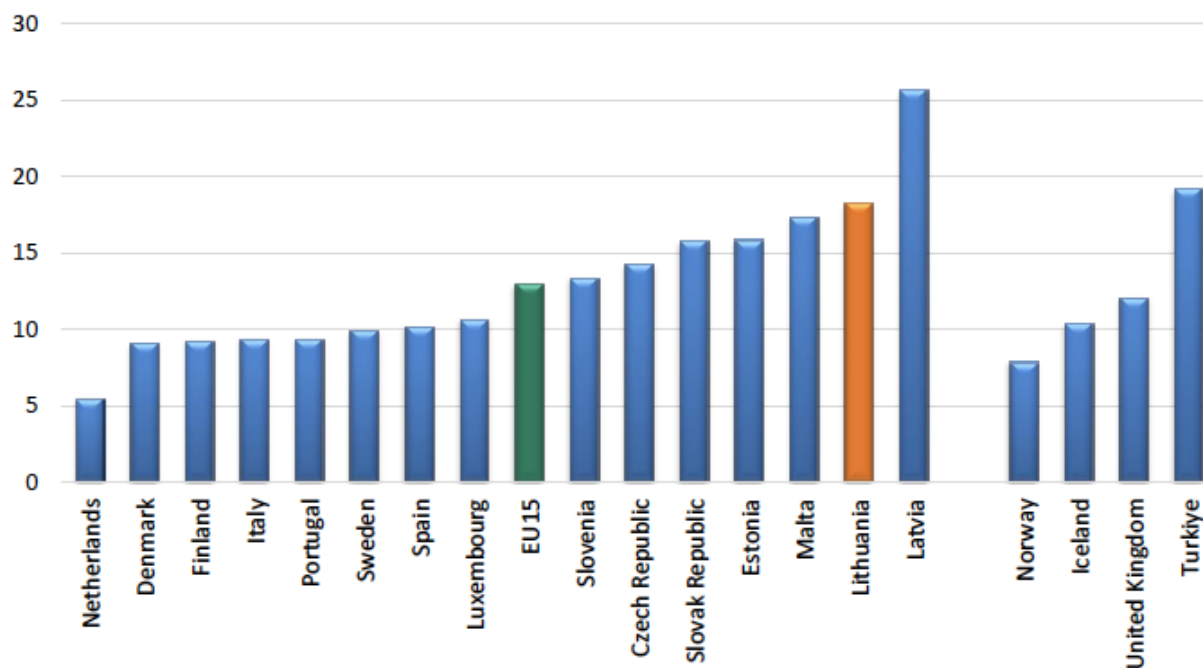
Vidurkis – 19,7 %, mediana – 20,6 %.

2021 m.: per 30 dienų mirusių pacientų skaičius – 1 535. Vidurkis – 21,3 %, mediana – 21,5 %.

Pacientų, sirgusių insultu (I63-I64), mirštamumas per 30 dienų EBPO šalyse

Thirty-day mortality after admission to hospital for ischaemic stroke based on linked data

Apibendrinimas I

- Neturime informacijos iš RŠL, Telšių l., VLK;
- DNT <60 min buvo 10 iš 11 IGC/TPL;
- Didžiausias MTE skaičius 100 000 gyventojų teko Panevėžio apskrčiai, mažiausias – Klaipėdos/Tauragės apskrčiai;
- Hospitalinis mirštamumas >10% buvo 2 iš 11 IGC/TPL ASPJ duomenimis.

Apibendrinimas II

- Problemos
  - Nepatikima statistika
  - Išliekantys netolygumai tarp regionų
  - Specialistų trūkumas
  - Nepilnas ištyrimas TPL – KTA
  - Dokumentavimo ir kodavimo problemos
  - Pirminių duomenų kokybė kokybės rodikliams skaičiuoti
  - Rodiklių skaičiavimo standartizacija
  - .....

Ačīū už dėmesį

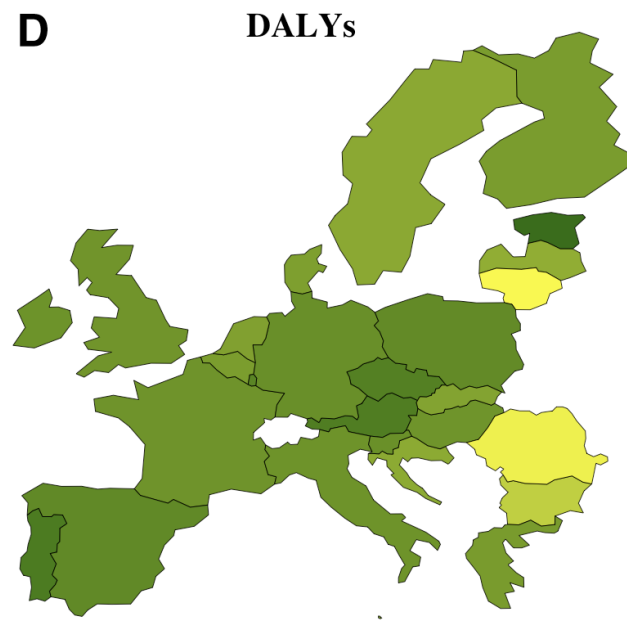
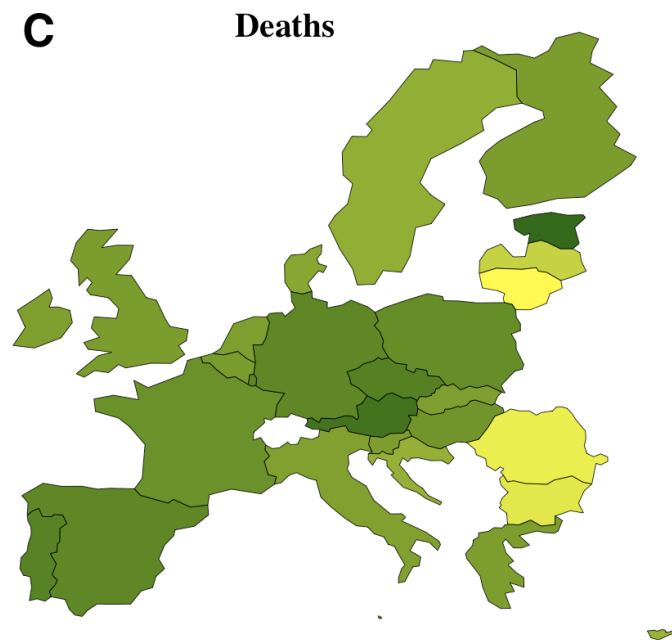
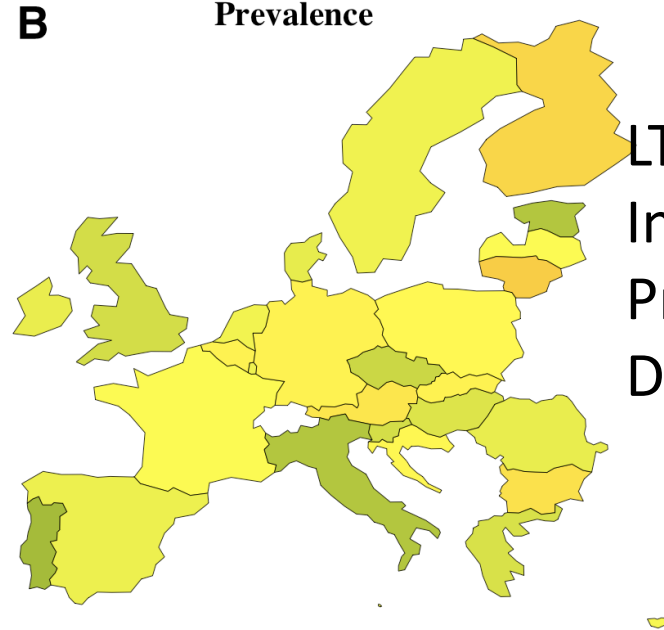
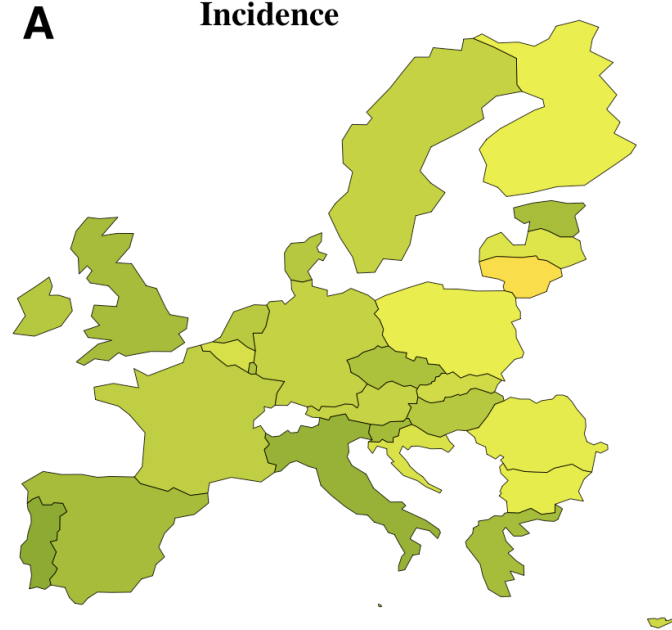

Burden of Stroke in Europe

Thirty-Year Projections of Incidence, Prevalence, Deaths, and Disability-Adjusted Life Years

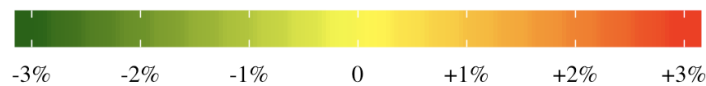
Hatem A. Wafa , MPH*; Charles D.A. Wolfe, MD; Eva Emmett, MPH; Gregory A. Roth, MD; Catherine O. Johnson, PhD; Yanzhong Wang, PhD

RESULTS: In 2017, there were 1.12 million incident strokes in the European Union, 9.53 million stroke survivors, 0.46 million deaths, and 7.06 million disability-adjusted life years lost because of stroke. By 2047, we estimated an additional 40 000 incident strokes (+3%) and 2.58 million prevalent cases (+27%). Conversely, 80 000 fewer deaths (−17%) and 2.31 million fewer disability-adjusted life years lost (−33%) are projected. **The largest increase in the age-adjusted incidence and prevalence rates are expected in Lithuania (average annual percentage change, 0.48% and 0.7% respectively),** and the greatest reductions in Portugal (−1.57% and −1.3%). Average annual percentage change in mortality rates will range from −2.86% (Estonia) to −0.08% (Lithuania), and disability-adjusted life years' from −2.77% (Estonia) to −0.23% (Romania).

LTU by 2047:
Incidence: +0.48%/yr
Prevalence: +0.7%/yr
Deaths: +0.08%/yr

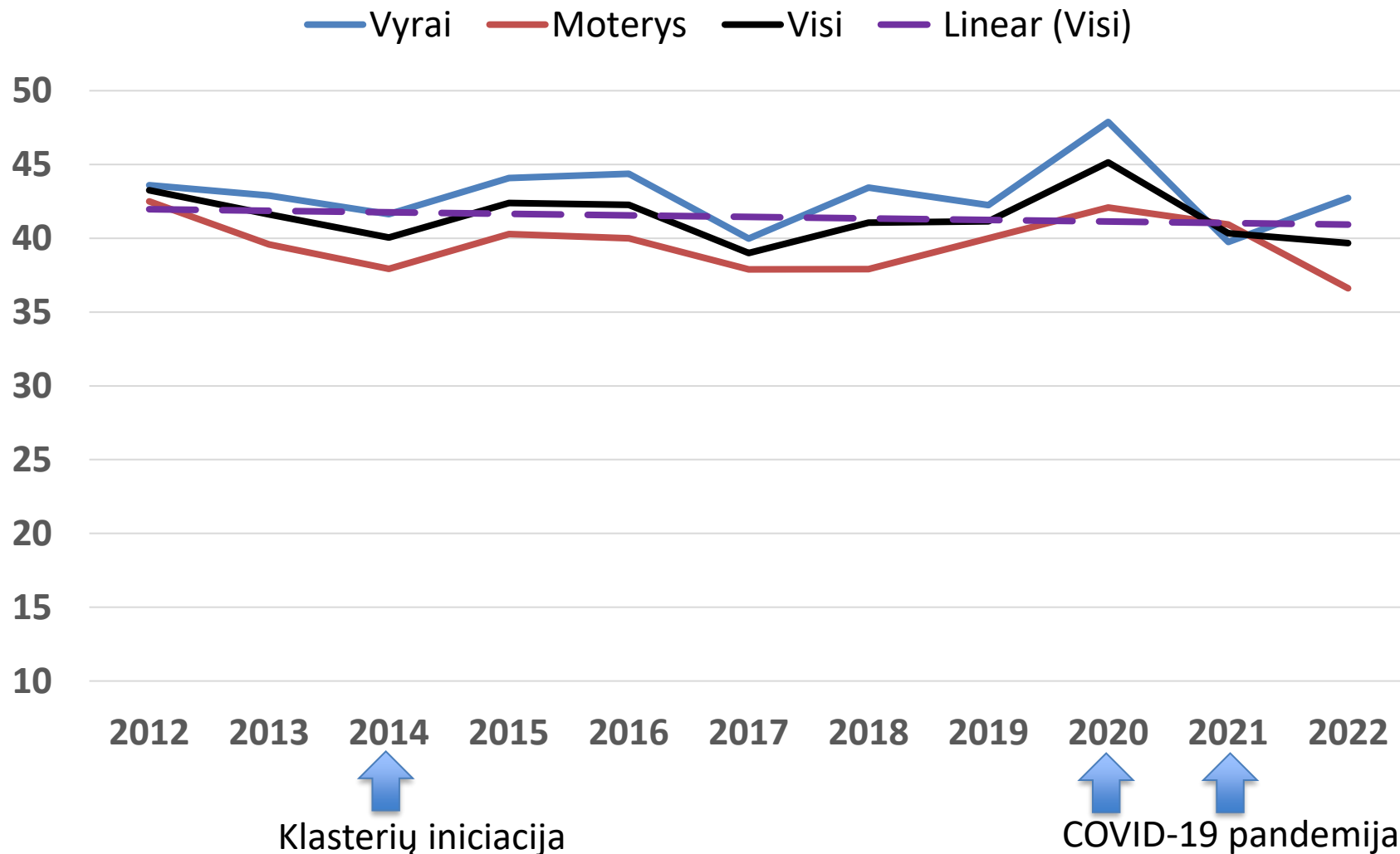
Figure 4. Projected average annual percentage change in the age standardized rates of incidence, prevalence, death, and disabilityadjusted life years (DALYs) during 2018 to 2047.

Standartizuotas pagal amžių 30 parų mirštamumas nuo hemoraginio GSI (I60.-; I61.- I62.-) 2012-2022 m.

asmens lygis, mirtys tiek ligoninėje, tiek kitur, 45 m ir vyresnių

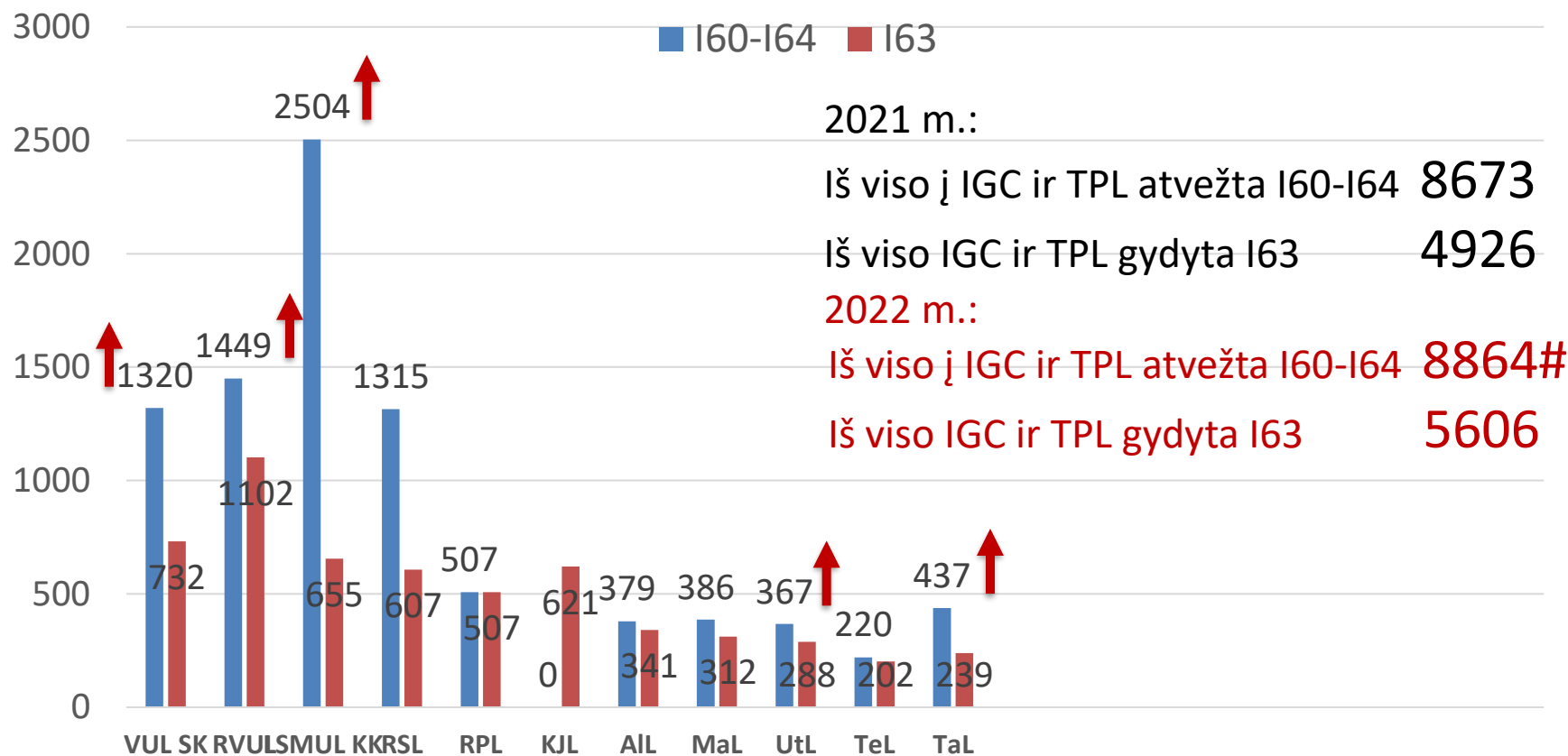
HI pgl OECD metodiką

Ačiū už dėmesį

Visi atvežti su įtariamu insultu (I60-I64)* ir gydyti IGC ar TPL dėl išeminio insulto (I63)** (atv.sk.) 2022 m.

n.d. už 2023 m.

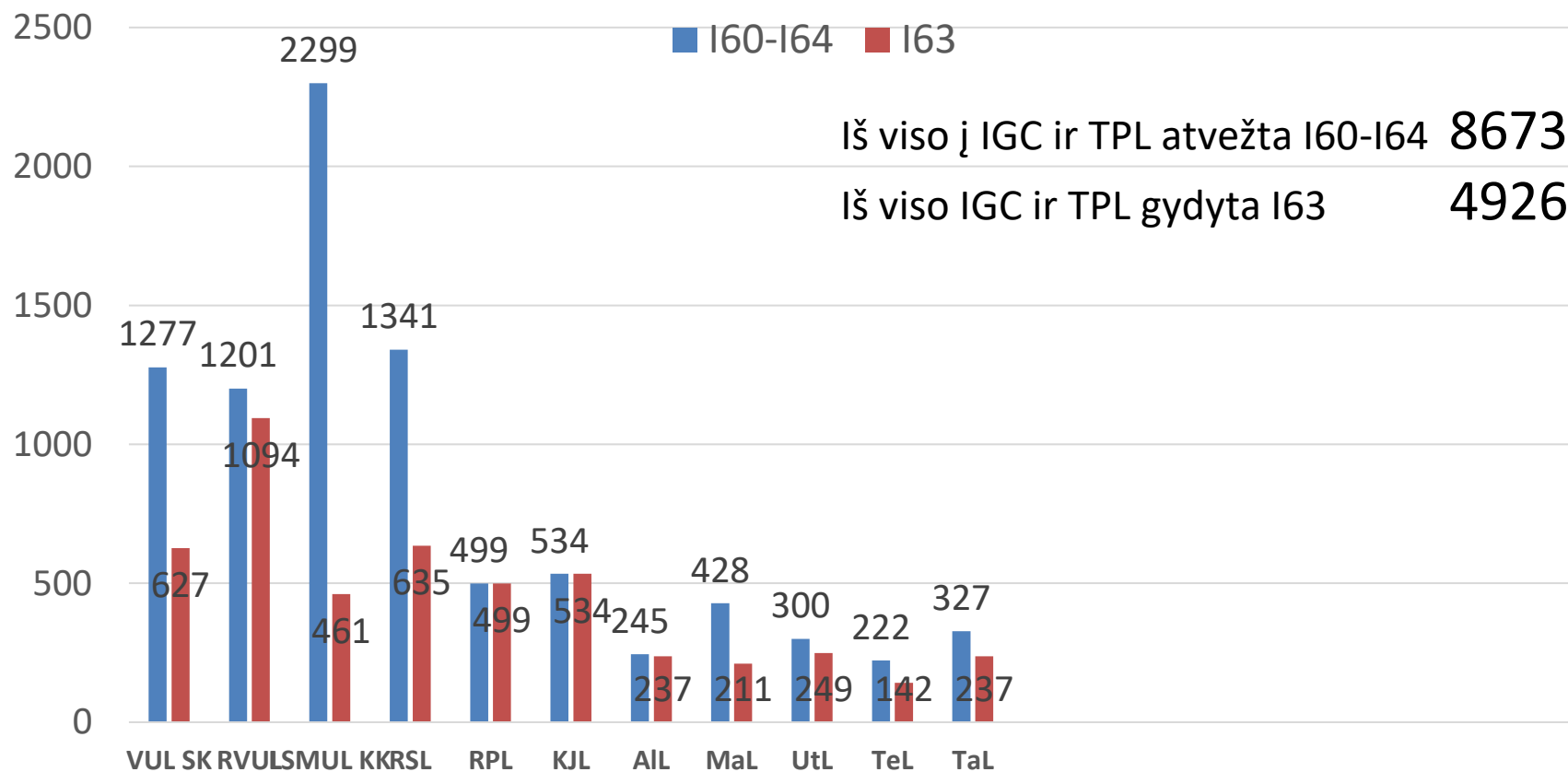

*Kokybės rodiklis 2.1 pagal 2014-01-20 Nr. V-40;

**Stebėsenos duomenys (gydytų I63 atvejų skaičiai); Šaltinis: TPL/IGC, VLK

Be KJL

Visi atvežti su įtariamu insultu (I60-I64)* ir gydyti IGC ar TPL dėl išeminio insulto (I63)** (atv.sk.) 2021 m.

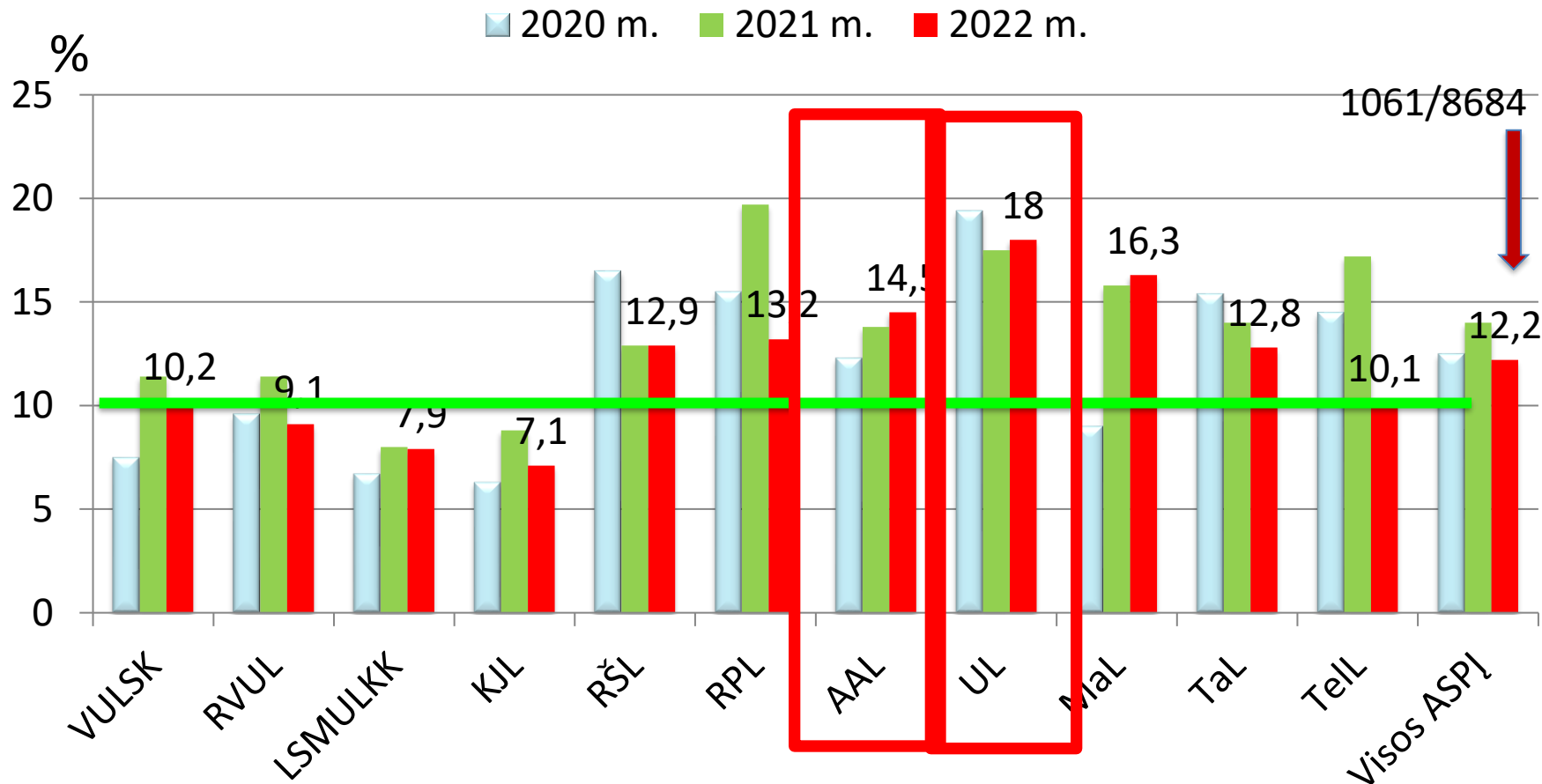

*Kokybės rodiklis 2.1 pagal 2014-01-20 Nr. V-40;

**Stebėsenos duomenys (gydytų I63 atvejų skaičiai); Šaltinis: TPL/IGC, VLK

Hospitalinis mirštamumas nuo išeminio galvos smegenų insulto (I63.-) 2020 - 2022 m.

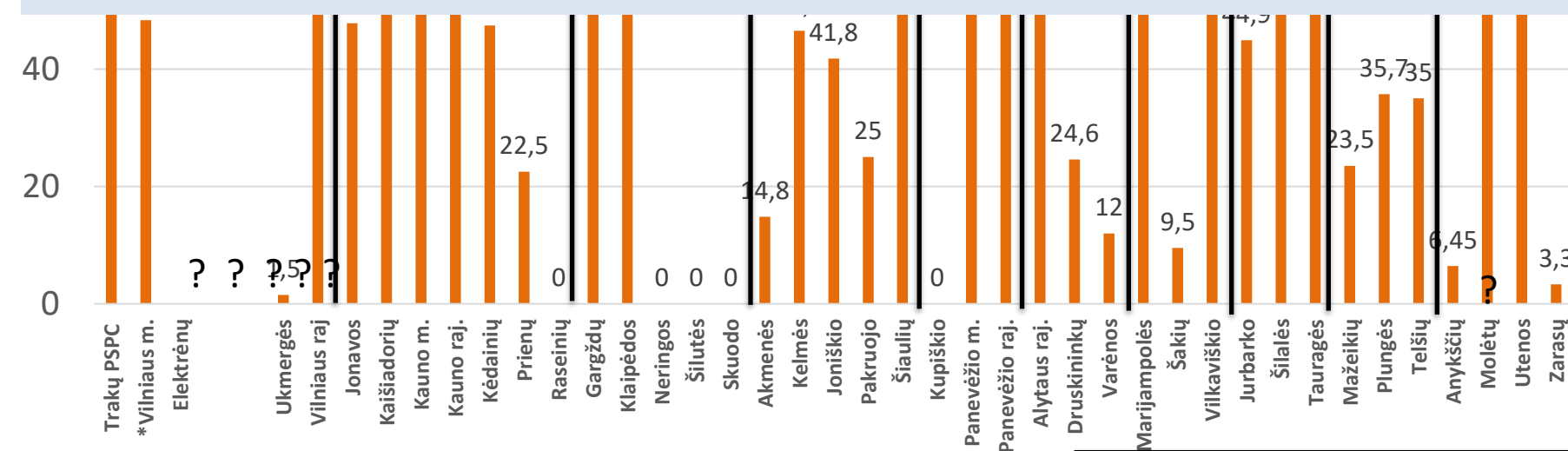
n.d.

Pacientų dalis, kuriems įtartas GSKS, užpildytas FAST ir kurie atvežti į IGC ar TPL per 1 val. nuo GMP iškvietimo 2021 m.

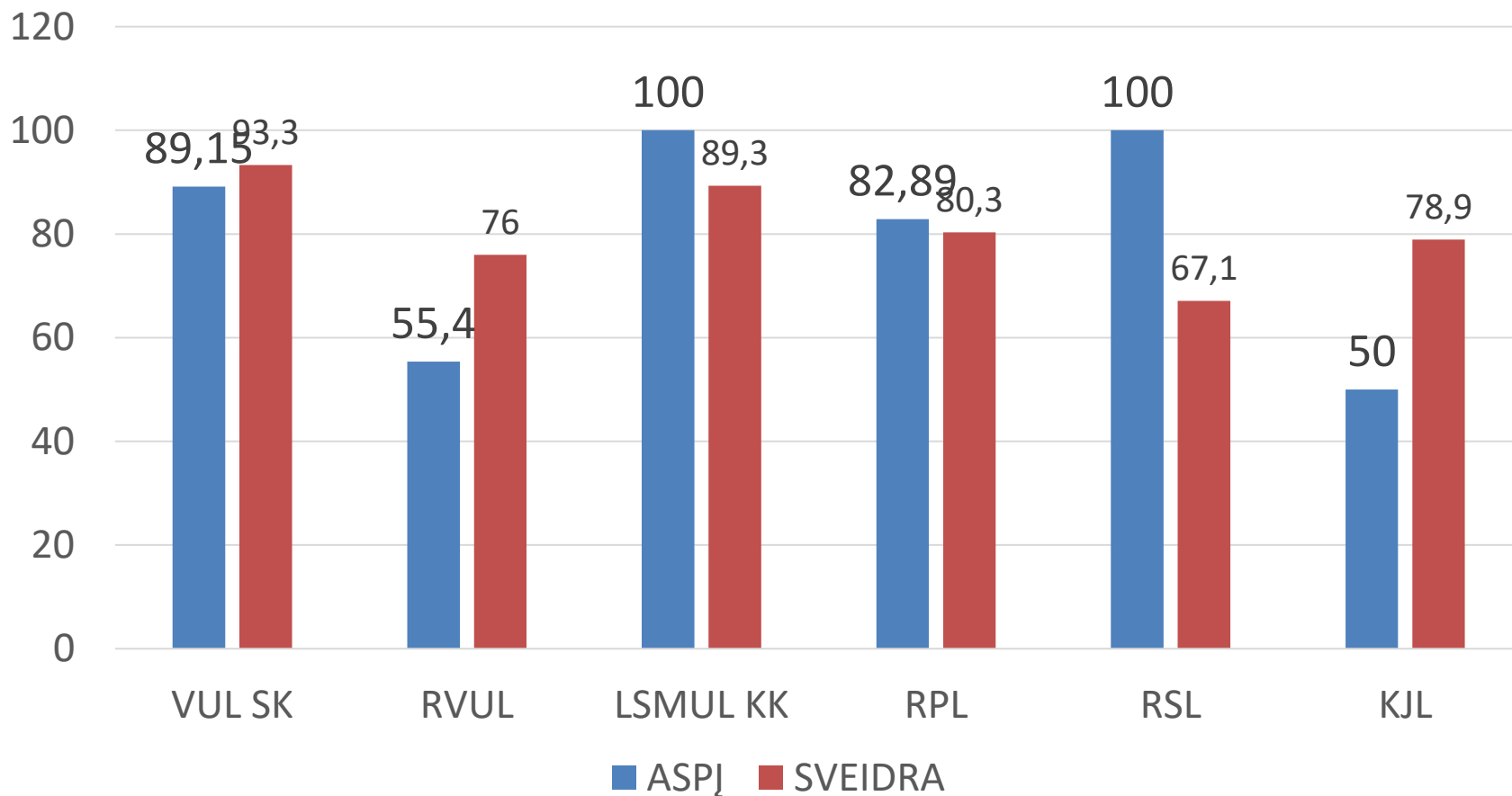
GMP deklaravo **8979** (2020 m. – **6359**) atvejus kai buvo įtartas GSKS ir užpildytas FAST klausimynas

* Švenčionių, Širvintų, Šalčininkų GMP

Pacientų dalis, kuriems MTE pradėta per 120 min nuo atvykimo į IGC 2022 m.

Pacientų dalis, kuriems MTE pradėta per 120 min nuo atvykimo į IGC 2021 m.

